

HOOGVEENERS IN DIENST VAN DE VOC 1687-1793

©Marga Zwiggelaar, 2015 mzwingelaar@gmail.com

VOC-schepen bij Kaap de Goede Hoop

De Verenigde Oost-Indische Compagnie werd in 1602 opgericht. Vanaf haar op-richting tot haar ontbinding in 1798 werden er talloze reizen van en naar 'de Oost' uitgevoerd. De VOC schepen waren drijvende forten. Naast de koopwaar waren er kanonnen en soldaten aan boord. De soldaten werden gedeeltelijk achtergelaten in de verschillende factorijen – nederzettingen – die de VOC langs de kust van Afrika en Azië had gesticht. Minstens zo belangrijk was hun verdedigingstaak als er gevochten moest worden met vijandelijk schip. Meestal waren dit Portugese, Spaanse of Engelse schepen. Naast schepen van andere landen, waren er ook altijd piraten op de kust.

Aanmonsteren op een VOC-schip was een gevaarlijke bezigheid. De kans dat men de Republiek nooit meer terug zou zien was zeer reëel. Naast vijandelijke schepen, lagen ziektes, schipbreuk en ruzies op de loer. Veel bemanningsleden overleefden de heen- en terugreis dan ook niet.

In de archieven van de VOC komen ook Hoogeveeners voor. Hier dient zich wel een probleem aan. Er zijn namelijk twee Hoogeveens in de Republiek, in Zuid-Holland

bij Leiden, en 'ons' Hoogeveen. Het is vooral tot ongeveer 1730 is het moeilijk na te gaan of inderdaad ons Hoogeveen wordt bedoeld, omdat de kerkelijke gegevens van Hoogeveen in deze periode – de voorloper van de burgerlijke stand – veel hiaten laat zien. Nader onderzoek, via andere bronnen, zal hier dus nog moeten worden gedaan.

Aan boord van de VOC-schepen waren er diverse functies. De volgende functies werden door Hoogeveense bemanningsleden uitgevoerd:

Hooploper helper van matrozen.

Jongmatroos lichtmatroos.

Matroos waak- en roergang; laden en lossen; reinigen, teren en kalfaten van het schip; af- en aanslaan van de zeilen; helpers van de onderofficieren. Ook wel bootsgezel.

Bootmansmaat helper van de bootman, speciaal belast met het toezicht over en zorg voor het tuig van de grote mast.

Bootman heeft het toezicht op de bootsgezellen; toezicht op zeil en treil van de grote mast, dat wil zeggen, alles dat behoort bij de grote mast.

Bosschieter ervaren matroos, ook belast met het afvuren van een kanon.

Schiemansmaat helper van de schieman, verantwoordelijk voor de boegspriet.

Kwartiermeester directe controle op groepen manschappen, ronddeling warm eten en ordehandhaving tijdens het schaften.

Scheepskorporaal belast met het toezicht en onderhoud van de wapens, wapensmid.

Onderscheepstimmerman helper van de oppertimmerman.

Timmerman verantwoordelijk voor de romp, pompen en ander houtwerk.

De meeste Hoogeveners monsterden – bij hun eerste reis - aan als matroos (85 personen; 49 %). Een goede tweede waren de bosschieters (37 personen; 21 %). Er waren nog 16 personen die als jongmatroos aanmonsterden (9%) en 13 personen als soldaat (8%). Maar 8 personen monsterden aan als hooploper, de onderste in rang. Verder monsterden de Hoogeveners zich aan als ondertimmerman (4 personen), timmerman (2 personen), kwartiermeester (3 personen) en schiemansmaat, molenmaker, advocaat, bootmansmaat, scheepskorporaal en één onbekend.

De VOC-schepen maakten vaak 5 tot 6 reizen van de Republiek naar Azië en weer terug. De schepen gingen gemiddeld ongeveer 15 jaar mee. De kiel, de romp, inwendig werk en structurele elementen werden gebouwd van eikenhout, dat in

Deventer werd aangekocht, maar afkomstig was uit het Munsterland. Grenen werd gebruikt voor de masten, de dekken, de galerij, hutten en dergelijk. Het bouwen van een schip was een internationale aangelegenheid. Niet alleen kwam het eikenhout uit Duitsland, het ijzer kwam uit Spanje of Zweden, de zeilen werden gemaakt van Nederlands of Frans materiaal, de spijkers kwamen uit Nederland of uit Luik, de taan kwam uit Rusland, de teer kwam uit Frankrijk en de zwavel om door de teer te mengen – nodig om de paalworm zoveel mogelijk af te schrikken – kwam uit Sicilië. De schepen voeren in vloten af en in september was de vloot weer terug uit Azië. De schepen werden voornamelijk gebouwd op de eigen scheepswerven van de VOC. Tussen 1602 en 1795 liepen minstens 1461 schepen van de helling, waarvan ongeveer de helft van de helling in Amsterdam. Zeeland nam een goede tweede plaats in.

In de 17de eeuw kende de VOC nog een veelheid van verschillende scheepstypes. Aan het eind van de 17de eeuw werd het retourschip steeds meer gestandaardiseerd. De eerste pogingen tot standaardisering waren in 1616 al gedaan, maar deze hadden niet het gewenste effect. In 1697 werden er drie maten vastgesteld voor het retourschip. Dit was ook nodig om de schepen – als het ware als bouw pakket – snel te assembleren op de werf. Elk schip van de VOC vertrok vanuit de Republiek met bouw materiaal aan boord. Dit bouw materiaal was nodig om op verschillende plekken forten te bouwen, nederzettingen uit de grond te stampen, of om reparaties uit te voeren. Op de terugweg bestond de lading uit een veelheid aan goederen als thee, koffie, specerijen en porselein.

Op de heenreis had een schip vaak meer bemanning dan eigenlijk nodig was. De VOC verzekerde zich ervan dat er voldoende scheepslui waren om ook weer de terugtocht te maken met het schip. Er overleden nogal eens bemanningsleden tijdens de heenreis, of na aankomst in Azië. Ook werd er – vooral op de heenreis, of bij aankomst – nogal eens gedeserteerd. Veel bemanningsleden bij de VOC hadden er voor getekend om 3 jaar lang in Azië te blijven om daar te zeilen voor de inter-Aziatische handel. Ook waren er altijd meer soldaten aan boord, dan eigenlijk noodzakelijk was. Ook onder hen was de sterfte hoog. Een soldaat tekende voor minimaal 5 jaar dienst in Azië.

Het gemiddelde sterftecijfer in de Republiek was gedurende de hele periode 4%. Op de heenreis lag dit cijfer op een VOC-schip tussen de 7-15 %. Zo 50%-75% van degenen die Azië haalden, overleden voordat ze de terugreis konden aanvaarden. De terugreis was echter wel veel gevaarlijker dan de heenreis. In Azië werd er nauwelijks iets aan onderhoud gedaan aan de schepen. Deze hadden zwaar te lijden in de tropische wateren, vooral als ze ook nog voor de inter-Aziatische handel waren ingezet. Daarnaast was het schip doorgaans overladen op de terugweg. Tel daar bij op dat er een veel kleinere bemanning aan boord was. Het aantal schipbreuken op de terugreis was dan ook tweekeer zo hoog als op de heenreis.

De lijst van Hoogeveners is chronologisch gerangschikt. Van elke VOC-ganger is beschreven op welke schip hij wanneer voer, en de eventuele afloop van de reizen. Ook wordt er een korte beschrijving van het schip gegeven.

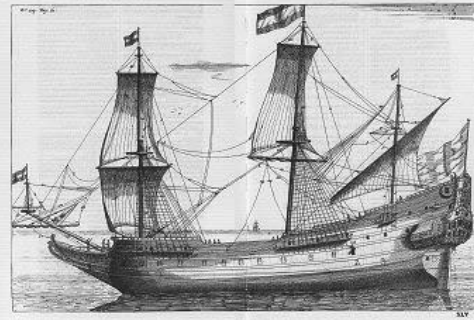
HOOGVEENERS IN DIENST VAN DE VOC 1687-1793

1687

1. Hendrick Jansz

Op 3 januari 1687 trad hij in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel uit met het *Ridderschap van Holland*. Het schip kwam op 26 juli 1687 aan in Batavia.

De *Ridderschap van Holland* was een spiegelretourschip. Het schip werd in 1681 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip

had een lengte van 164 voet, een breedte van 39,5 voet en een holte van 18 voet. Het schip had een laadvermogen van 569 last (1138 ton). De bemanning bestond uit 275-325 koppen. Het schip verging in 1694 bij Houtman Abrolhos, in West-Australië.

Een 17de eeuwse Jacht of Pinas

Hij vertrok op 29 december 1689 vanuit Batavia met de *Kapelle*. Dit

schip kwam op 5 april 1690 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 1 juni 1690 weer vertrok. Bij de terugreis in 1690 verging het schip bij de Shetlandeilanden.

Hendrick Jansz was één van de slachtoffers.

De *Kapelle* was een jacht dat in 1686 werd gebouwd voor de Kamer van Rotterdam, op de VOC-werf in Rotterdam. Het schip had een lengte van 136 voet, een breedte van 34 voet en een holte van 14 voet. Het laadvermogen was 647 ton. De bemanning bedroeg 260 koppen.

1696

2. Simon Jans

Op 3 mei 1696 trad hij in dienst als bosschieter. Hij voer vanaf Texel uit met de *Berkel*. Hij stierf op 28 augustus 1697 in Kaap de Goede Hoop.

De *Berkel* was een fluitschip. Het schip was in 1689 gebouwd voor de Kamer van Delft, op de VOC-werf in Delfshaven. Het schip werd in 1710 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 127 voet, een breedte van 31½ voet en een holte van 14 voet. Het laadvermogen was 140 last (280 ton). De bemanning bedroeg 100-150 koppen.

1699

3. Andries Aremse

Hij trad op 2 februari 1699 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Wielingen uit met het *Hennetje*.

Het *Hennetje* was een fluitschip. Het schip werd in 1688 als het *Haantje* gebouwd voor de Kamer van Rotterdam op de VOC-werf in Rotterdam. Het schip werd in 1705 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 84 voet, een breedte van 22 voet en 2 duim en een holte van 10 voet en 3 duim. Het schip had een

laadvermogen van 45 last (90 ton). De bemanning bedroeg 250-300 koppen. Het is niet bekend wat er van Andries Aremse is geworden.

1701

4. Jurriaen Hendrikse

Hij trad op 25 april 1701 als jongmatroos in dienst. Hij voer van Texel af met de 's *Lands Welvaren*. Het schip kwam op 4 oktober 1701 aan in Batavia. Hij werd op 13 februari 1712 in Azië als vermist opgegeven.

De 's *Lands Welvaren* was in 1685 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1703 verkocht. Het schip had een lengte van 161 voet, een breedte van 39,5 voet en een holte van 18 voet. Het laadvermogen bedroeg 1145 ton. De bemanning bedroeg 250-325 koppen

5. Arent Reijms

Hij trad op 5 juni 1701 – samen met – Hendrick Arentse – in dienst. Hij vertrok met de *Geelvink* vanaf Texel. Het schip kwam op 10 september 1701 aan in Batavia.

Op 22 december 1701 werd in het dagregister in Batavia vermeld: “dit freguat had 6 weken aen Caab de Goede Hoop moeten vertoeven om of men ondertusschen tijdinge van vrede of oorlog mogte bekomen, dog vrugteloos.”

De *Geelvink* was een fregat / fregatjacht. Het schip was in 1696 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 3 maart 1711 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 111 voet en 7 duim, een breedte van 29 voet en 7 duim en een holte van 11 voet 5½ duim. Het laadvermogen bedroeg 190 last (380 ton). De bemanning bedroeg 100-130 koppen.

Hij vertrok op 30 november 1703 vanuit Batavia met de *Generale Vrede*. Dit schip kwam op 3 maart 1704 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het weer op 30 maart 1704 vertrok. Op 9 augustus 1704 kwam het schip aan in Amsterdam.

Bij vertrek met bestemming Patria bestond de vloot uit de schepen Abbekerk, Diemen, Donkervliet, Flora, Haak, IJsselmonde, Hof van IJpendam, Sirjansland, Unie, Generale Vrede en Westhoven.

De *Generale Vrede* was in 1699 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 25 september 1722 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 159 voet en 7 duim, een breedte van 40 voet en een holte van 17 voet. Het laadvermogen bestond uit 1008 ton. De bemanning bedroeg 225-300 koppen.

6. Hendrick Arentse

Hij trad op 5 juni 1701 – samen met Arent Reijms - in dienst als bosschieter. Hij voer vanaf Texel af met de *Geelvink*. Het schip kwam op 10 september 1701 aan in Batavia. Hij overleed op 13 november 1711 in Azië.

7. Cornelis Jansz

Hij trad op 21 december 1701 als matroos in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de *Huis te Bijweg*. Het schip kwam op 5 september 1702 aan in Batavia.

De Huis te Bijweg was een fluitschip. Het schip was in 1699 gebouwd op een werf in Amsterdam en aangekocht door de Kamer van Amsterdam. Het schip was in ieder geval in 1713 nog in gebruik. Het schip had een lengte van 120 voet en 10 duim, een breedte van 27 voet en een holte van 12 voet. Het schip had een laadvermogen van 392 ton.

Op 5 februari 1704 vertrok hij uit Batavia met de *Jerusalem*. Op 7 april 1704 kwam het schip aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 10 mei 1704 weer vertrok. Het schip kwam op 6 september 1704 aan in Amsterdam.

De Jerusalem was een fluitschip. Het schip was in 1693 gebouwd voor de Kamer van Rotterdam op de VOC-werf in Rotterdam. Het schip werd op 9 maart 1714 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een breedte van 33 voet en een holte van 14½ voet en een laadvermogen van 622 ton. De bemanning bedroeg 125-150 koppen.

1705

8. Willim Janse

Hij trad op 8 januari 1705, samen met Cornelis Janse uit Hoogeveen, als matroos in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de *Huis te Hemert*. Het schip kwam op 20 augustus 1705 in Batavia aan. Hij maakte diverse reizen van Indië naar de Republiek. In 1714 vestigde hij zich definitief in Azië. Willim Janse overleed op 25 november 1725 in Azië.

De Huis te Hemert was een fluitschip. Het schip was in 1701 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1717 opgelegd in Patria. Het schip had een lengte van 130 voet en een laadvermogen van 306 last (612 ton). De bemanning bedroeg 125-175 koppen.

Op 21 januari 1709 vertrok hij vanuit Batavia met de *Donau*. Het schip kwam op 30 april 1709 aan op de Kaap de Goede Hoop, waar het op 11 juni 1709 vertrok. Het schip kwam op 22 oktober 1709 aan in Goeree.

De Donau was in 1705 voor de Kamer van Zeeland op een werf in Middelburg. Het schip werd in 1719 opgelegd in Amsterdam. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 397 last (794 ton). De bemanning bedroeg 177-250 koppen.

Op 19 januari 1710 trad hij in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Beverwijk*. Het schip kwam op 27 juli 1710 aan in Ceylon.

De Beverwijk was in 1700 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip werd in 1722 opgelegd in Batavia. Het laadvermogen van het schip bedroeg 836 ton. De bemanning bedroeg 202 koppen.

Op 22 december 1712 vertrok hij uit Ceylon met de *Rijnestein*. Het schip kwam op 17 februari 1713 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 10 april 1713 weer vertrok. Het schip kwam op 22 augustus 1713 aan in Zeeland.

De Rijnestein was een fluitschip. Het schip was in 1709 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. In 1722 verging het schip bij Mauritius. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 608 ton en een bemanning van 125-180 koppen.

Op 18 januari 1714 trad hij in dienst matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Bentveld*. Het schip kwam op 19 augustus 1714 aan in Ceylon.

De Bentveld was in 1708 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in

Amsterdam. Het schip werd in 1734 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 938 ton. De bemanning bestond uit 175-250 koppen.

9. Cornelis Janse

Hij trad op 8 januari 1705 - samen met Willim Janse – in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Huis te Hemert*. Het schip kwam op 20 augustus 1705 in Batavia aan.

Op 16 januari 1711 vertrok hij uit Batavia met de *Korssloot*. Het schip kwam op 28 maart 1711 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het weer op 15 april 1711 vertrok.

Op 3 augustus 1711 kwam het schip aan in Texel.

De Korssloot was een fluitschip. Het schip was in 1705 gebouwd voor de Kamer van Hoorn op de VOC-werf in Hoorn. Op 31 maart 1722 werd het schip opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 136 voet en een laadvermogen van 315 last (630 ton). Het schip had een bemanning van 125-150 koppen.

1706

10. Jan Hendrikse

Hij trad op 20 februari 1706 als soldaat in dienst. Hij voer op 19 mei 1706 vanaf Texel af met de *Haringtuin*. Het stapte in Kaap de Goede Hoop over op de *Theeboom*, op welke schip hij in het voorjaar van 1707 aankwam in Azië. Hij overleed op 7 februari 1720 in Azië.

De Haringtuin was in 1705 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen op de VOC-werf in Enkhuizen. Op 24 oktober 1724 werd het schip opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet en een laadvermogen van 309 last (618 ton). In Kaap de Goede Hoop stapte hij over op de *Theeboom*.

Op 17 mei 1707 bereikte met de *Koffieboom* het bericht Batavia, dat de *Theeboom* in slechte staat aan 'dien uythoek' (het is niet helemaal duidelijk wat werd bedoeld, mogelijk de Straat Sunda) was aangekomen.

De Theeboom was een fluitschip. Het schip was in 1699 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging in 1711 nabij Banda. Het schip had een lengte van 130 voet, een breedte van 30 voet en 5 duim en een holte van 13 voet en 3,25 duim. Het laadvermogen bestond uit 526 ton en de bemanning bedroeg 75-150 koppen.

1709

11. Andries Jacobsz

Hij trad op 27 oktober 1709 in dienst als matroos. Hij voer vanuit Texel af met de *Oudenaarde*. Het schip kwam op 9 augustus 1710 aan in Batavia.

De Oudenaarde was in 1708 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 2 juli 1734 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 858 ton en een bemanning van 175-250 koppen.

Hij vertrok op 28 november 1715 vanuit Batavia met de *Prins Eugenius*. Dit schip kwam op 14 maart 1716 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op april 1716 weer vertrok. Het schip kwam op 8 juli 1716 aan in Texel.

De Prins Eugenius was in 1703 voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 22 augustus 1727 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 874 ton en een bemanning van 200-225 koppen.

1710

12. Jan Coersz

Hij trad op 19 januari 1710 als matroos in dienst. Hij voer vanaf Texel af op de *Prins Eugenius*. Het schip kwam op 8 augustus 1710 aan in Batavia. Hij maakte enkele reizen van de Republiek naar Azië en terug. Op 27 juni 1716 overleed hij op de Atlantische Oceaan, aan boord van de *Berbices*.

Op 24 december 1711 vertrok hij vanuit Ceylon met de *Prins Eugenius*. Het schip kwam op 1 maart 1712 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 29 maart 1712 weer vertrok. Het schip kwam op 14 augustus 1712 aan in Texel.

Op 1 januari 1713 trad hij als bosschieteer in dienst. Hij voer van Texel af met de *Gamron*. Het schip kwam op 31 juli 1713 aan in Batavia.

De Gamron was in 1706 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verbrandde op 15 november 1721 in Mallabar. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 424 last (848 ton). De bemanning bestond uit 175-250 koppen.

Op 16 november 1714 vertrok hij uit Batavia met de *Generale Vrede*. Het schip kwam op 26 februari 1715 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 5 april 1715 weer vertrok. Het schip kwam op 6 augustus 1715 aan op Texel.

Op 25 maart 1716 trad hij als kwartiermeester in dienst. Hij voer van Texel af met de *Berbices*. Het schip kwam op 2 oktober 1716 in Batavia aan.

De Berbices was een spiegelretourschip. Het schip was in 1709 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op een werf in Middelburg. Het schip werd in 1734 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 160 voet en een laadvermogen van 1136 ton. De bemanning bestond uit 250-300 koppen.

1712

13. Jan Wiggers

Hij trad op 20 januari 1712 in dienst als matroos. Hij voer vanuit Texel af met de *Zanderhoef*. Het schip kwam op 21 oktober 1712 aan in Batavia. Jan Wiggers overleed op 27 december 1715 in Azië.

De Zanderhoef was als fluitschip. Het schip was in 1711 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Op 24 oktober 1724 werd het schip opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet en een laadvermogen van 608 ton. De bemanning bestond uit 150 koppen.

1715

14. Jan Hendrik Dik

Hij trad op 2 december 1715 als matroos in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de *Elisabeth*. Hij kwam op 24 juni 1716 aan in Batavia. Hij overleed op 25 april 1722 in Azië. (doodstraf).

De Elisabeth was gebouwd in 1714 voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 4 juli 1738 opgelegd in Batavia. Het schip

had een lengte van 160 voet, een laadvermogen van 570 last (1140 ton) en een bemanning van 225-300 koppen.

1716

15. Pieter Jansz

Hij trad op 3 juni 1716 als matroos in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de *Hopvogel*. Het schip kwam op 11 april 1717 in Batavia.

De Hopvogel was een fluitschip. Het schip was in 1714 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 25 september 1739 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 300 last (600 ton) en een bemanning van 125-180 koppen.

Hij vertrok op 1 december 1719 uit Batavia met de *Amstelveen*. Dit schip kwam op 25 februari 1720 aan in Kaap de Goede Hoop waar het op 19 april 1720 vertrok.

Op 6 augustus 1720 kwam het schip aan in Texel.

De Amstelveen was in 1717 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip verging op 8 januari 1722 in de Indische Oceaan. Het schip had een lengte van 160 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 300 koppen.

16. Lammert Dirksz

Hij trad op 1 juli 1716 als matroos in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de *Korssloot*. Het schip kwam op 20 april 1717 in Batavia. Hij overleed in april 1718. In 1718 vertrok hij vanuit Azië met de *Donkervliet*. Het schip verging in april 1718 op de reis van Makassar via Birma naar Batavia, tijdens de terugreis.

De Donkervliet was een spiegelretourschip. Het schip was in 1696 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. Het schip had een lengte van 145 voet, een breedte van 36½ voet en een holte van 15 voet. Het laadvermogen bedroeg 397 last (794 ton). De bemanning bestond uit 200-225 koppen

17. Gerrit Andries

Hij trad op 8 november 1716 als matroos in dienst. Hij voer van Texel af met de *Linschoten*. Het schip kwam op 8 juli 1717 aan in Batavia. Hij overleed op 15 augustus 1717 in Azië.

De Linschoten was in 1714 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 23 augustus 1735 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 804 ton en een bemanning van 175-250 koppen

1717

18. Harmen Jansse

Hij trad op 19 januari 1717 als matroos in dienst. Hij voer vanuit Texel af met de *Loosdrecht*. Het schip kwam op 27 oktober 1717 aan in Ceylon.

De Loosdrecht was in 1714 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging in januari 1719 bij Wight. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 805 ton en een bemanning van koppen.

Op 21 februari 1717 vertrok hij uit Ceylon met de *Loosdrecht*. Het schip kwam op 5 maart 1718 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok daar weer op 7 april 1718. Het schip kwam op 17 juli 1718 aan in Amsterdam.

Op 10 februari 1719 trad hij als bossschieter in dienst. Hij voer af met *de Noordbeek*. Op 17 januari 1720 keerde hij weer terug uit Azië met de *Noordbeek*. Het schip kwam op 6 mei 1720 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 29 mei 1720 weer vertrok. Het schip kwam op 27 september 1720 aan in Amsterdam. *De Noordbeek* was een spiegelretourschip. Het schip werd in 1707 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. Het schip verging op 9 juli 1730 tussen Ternate en Birma. Het schip had een lengte 145 voet, een laadvermogen van 858 ton en een bemanning 200-250 koppen.

19. Hendrik Jansz

Hij trad op 21 mei 1717 als matroos in dienst. Hij voer af met *de Prins Eugenius*.

Op 1 december 1720 vertrok hij uit Azië met de *Raadhuis van Enkhuizen*. Het schip kwam op 21 februari 1721 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 23 april 1721. Het schip kwam op 19 augustus 1721 aan in Texel.

De Raadhuis van Enkhuizen was een fluitschip. Het schip was in 1709 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen op de VOC-werf in Enkhuizen. Het schip verging op 22 december 1721 bij Texel. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 289 last (578 ton) en een bemanning van 125-180 koppen.

Vesting Makassar.

1718

20. Harmen Janse

Hij trad op 23 januari 1718 als jongmatroos in dienst. Hij voer van Texel af met de *Mossel*. Het schip kwam op 13 september 1718 aan in Batavia. Hij overleed op 28 juni 1720 in Azië.

De Mossel was een fluitschip. Het schip was in 1706 gebouwd voor de Kamer van

Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip werd op 1724 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130, een laadvermogen van 250 last (500 ton) en een bemanning van 150 koppen.

21. Rijndert Coers

Hij trad op 5 mei 1718 als soldaat in dienst. Hij voer af met de *Catharina*. Het schip kwam op 28 november 1718 in Batavia aan. Rijndert Coers overleed op 20 augustus 1733 in Azië.

De Catharina was in 1717 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging op 14 augustus 1719 bij Amoy. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 400 last (800 ton) en een bemanning van 250 koppen.

1719

22. Jan Hendriksz

Hij trad op 27 december 1719 als matroos in dienst.

Op 1 december 1720 vertrok hij vanuit Batavia met het schip de *Elisabeth*. Het schip kwam op 21 februari 1721 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 23 april 1721. Het schip kwam op 21 augustus 1721 aan bij Texel.

Hij trad - samen met Pieter Jans Gast - op 16 oktober 1721 in dienst als bosschiet. Hij voer van Texel af op de *Noordbeek*. Het schip kwam op 22 juli 1722 aan in Batavia. Op 2 december 1722 vertrok hij vanuit Batavia met de *Noordbeek*. Het schip kwam op 16 februari 1723 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok hier weer op 25 maart 1723. Het schip kwam op 5 juli 1723 aan in Goeree.

1720

23. Dirk Adriaansz d' Boer

Hij trad op 21 november 1720 als matroos in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de *Margareta*. Het schip kwam op 7 november 1721 aan in Batavia. Dirk Adriaansz de Boer werd op 5 november 1721 voor het laatst in Azië vermeld.

De Margaretha werd in 1715 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen op de VOC-werf in Enkhuizen. Het schip verging in 1733 in Azië. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 300 last (600 ton) en een bemanning van 130-180 koppen.

1721

24. Dittloff ten Heuvel

Hij trad op 15 juli 1721 als timmerman in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de *Stadwijk*. Het schip kwam op 15 april 1722 aan in Batavia.

De Stadwijk was een spiegelretourschip. Het schip was in 1720 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 5 september 1739 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 160 voet, een laadvermogen van 575 last (1150 ton) en een bemanning van 220-300 koppen.

Op 11 december 1725 vertrok hij uit Batavia met de *Elisabeth*. Het schip kwam op 29 januari 1726 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok daar op 21 maart 1726. Op 4 juli 1726 kwam het schip aan in Texel.

Hij vestigde zich in Hoogeveen als scheepstimmerman.

25. Pieter Jansz Gast

Hij trad op 16 oktober 1721 - samen met Jan Hendrikse - als onder(scheeps)timmerman in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de *Noordbeek*. Het schip kwam op 22 juli 1722 in Batavia aan. Hij overleed op 4 juni 1722 in de Indische Oceaan, aan boord.

26. Hendrik Jansz Gast

Hij trad op 15 december 1721 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af op de *Kommerrust*. Het schip kwam op 21 juli 1722 in Batavia aan.

De Kommerrust was in 1718 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1736 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 405 last (810 ton) en een bemanning van 225-250 koppen.

Op 24 oktober 1725 vertrok hij uit Batavia met de *Noordbeek*. Dit schip kwam op 22 februari 1726 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 28 februari 1726. Het schip kwam op 7 juni 1726 aan in Rammekens (Zeeland).

27. Gerrit Hendricksz

Hij trad op 21 december 1721 in dienst als matroos. Hij voer af met de *Barneveld*. Het schip kwam op 12 augustus 1722 in Batavia aan. Gerrit Hendricksz overleed op 18 maart 1724 in Azië.

De Barneveld was in 1706 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging 14 februari 1724 bij Grevelingen/Duinkerken. Het schip had een lengte van 160 voet, een laadvermogen van 500 last (1000 ton) en een bemanning van 200-315 koppen.

1723

28. Harmen Jansz

Hij trad op 9 januari 1723 in dienst als kwartiermeester. Hij voer van Texel af met de *Koning Karel de Derde*. Het schip kwam op 10 augustus 1723 in Ceylon aan.

De Koning Karel de Derde was in 1704 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 10 maart 1730 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 415 last (830 ton) en een bemanning van 200-250 koppen.

Hij vertrok op 30 maart 1724 uit Batavia met de *Klarabeek*. Het schip kwam op 4 augustus 1724 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 27 augustus 1724. Het schip kwam op 29 december 1724 aan in Texel. *De Klarabeek* was in 1721 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip verging in 1740 in de Indische Oceaan. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 705 ton en een bemanning van 130-175 koppen.

29. Dirk Arendsz

Hij trad op 9 januari 1723 in dienst als kwartiermeester. Hij voer van Texel af met de *Castricum*. Het schip kwam op 29 juni 1723 in Batavia aan.

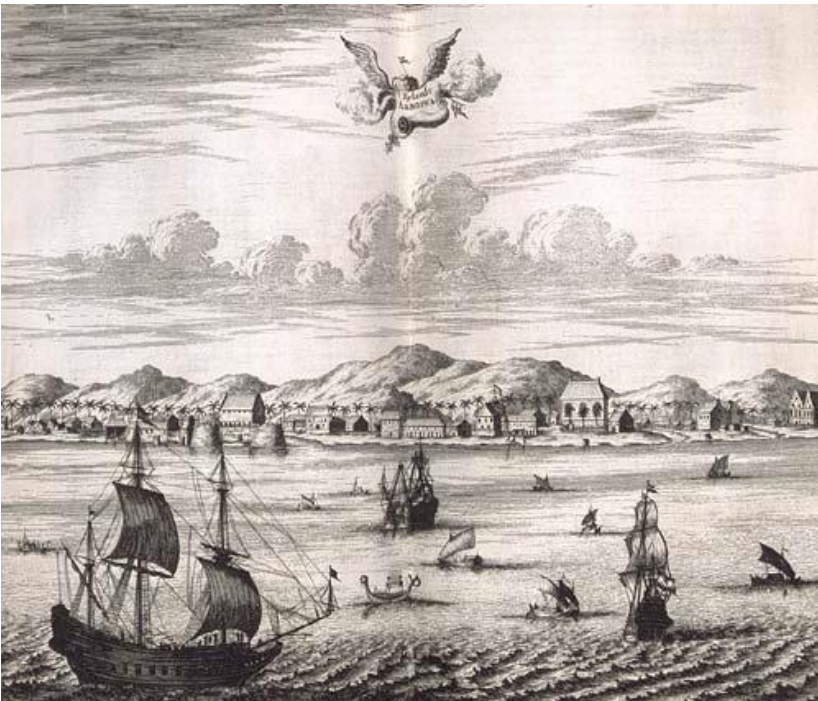
De Castricum was een spiegelretourschip. Dit schip was in 1722 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 19 maart 1743 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 160 voet, een

laadvermogen van 575 last (1150 ton) en een bemanning van 220-300 koppen.

Op 11 december 1725 vertrok hij uit Batavia met de *Hogersmilde*. Het schip kwam op 29 januari 1726 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok hier weer op 21 maart 1726. Het schip kwam op 4 juli 1726 aan in Texel.

De Hogersmilde was in 1723 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC werf in Amsterdam. In 1740 kreeg het schip de naam *Wapen van Hoorn*. Op 11 september 1744 werd het schip opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 405 last en een bemanning van 200-275 koppen.

Gewest Ambon, waar veel VOC-schepen heen voeren voor de kostbare nootmuskaat en kruidnagel. Voor de nootmuskaat waren onder het bewind van Jan Pieterszoon Coen zelfs de Banda-eilanden uitgemoord.

Op 29 januari 1727 trad hij als bosshieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *D'uno*. Het schip kwam op 3 augustus 1727 in Batavia aan.

D'Uno was een fregat. Dit schip was in 1707 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd op 13 maart 1728 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 100 voet, een laadvermogen van 125 last (250 ton), een bemanning van 50-85 koppen en een bewapening van 16 stukken en 2 bassen.

Op 2 oktober 1729 vertrok hij uit Batavia met de *Castricum*. Het schip kwam op 6 december 1729 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok hier weer op 5 februari 1730. Op 20 mei 1730 kwam het schip aan in Texel.

30. Jan Willemsz. Ruijter

Hij trad op 9 januari 1723 in dienst als matroos. Hij voer van Texel af met de *Amsterdam*. Het schip kwam op 5 juli 1723 in Batavia aan. Jan Willems overleed op 10 mei 1747 in Azië

De Amsterdam was in 1716 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op een werf in Amsterdam. Het schip werd in 1732 opgelegd in Amsterdam. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 400 last (800 ton).

Op 22 januari 1724 vertrok hij uit Batavia met de *Stabroek*. Dit schip kwam op 25 april 1724 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok op 12 mei 1724. Op 8 september 1724 kwam het schip aan in Texel

De Stabroek was een hekboot. Het schip was in 1722 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging op 3 juli 1728 bij de Tafelbaai in Zuid-Afrika. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 450 last (900 ton) en een bemanning van 180-225 koppen.

Op 19 januari 1725 trad hij als bosschiet in dienst. Hij voer af met de *Kockengen*. Het schip kwam op 22 november 1725 aan in Batavia. *De Kockengen* was in 1711 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1733

opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 824 ton en een bemanning van 175-250 koppen.

Op 2 februari 1727 keerde hij terug uit Batavia met de *Adelaar*. Het schip kwam op 13 april 1727 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 1 mei 1727. Op 25 augustus 1727 kwam het schip aan in Rammekens (Zeeland).

De Adelaar was in 1722 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip verging in maart 1728 bij Barra, de Hebriden, Schotland. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 405 last (810 ton) en een bemanning van 180-250 koppen.

Op 7 februari 1728 trad hij als bosschiet in dienst. Hij voer af met de *Knapenburg*. Het schip kwam op 20 augustus 1728 aan in Ceylon.

De Knapenburg was in 1727 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging in 1731 tussen Batavia en Japan. Het schip

had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 450 last (900 ton) en een bemanning van 180-200 koppen.

31. Jan Harmensz Bakker

Hij trad - samen met Jacob Jansz Otte en Hendriks Albertsz de Bakker - op 25 april 1723 in dienst als matroos. Hij voer af met de *Margareta*. Het schip kwam op 2 januari 1724 aan in Batavia. Hij overleed op 22 juli 1724 in Azië.

32. Jacob Jansz Otte

Hij trad - samen met Jan Harmenszn Bakker en Hendrik Albertsz de Bakker - op 25 april 1723 in dienst als matroos. Hij voer af met de *Margareta*. Het schip kwam op 2 januari 1724 aan in Batavia. Hij overleed op 7 juni 1727 in Azië.

33. Hendrik Albertsz de Bakker

Hij trad - samen met Jan Harmenszn Bakker en Jacob Jansz Otte - op 25 april 1723 als matroos in dienst. Hij voer af met de *Margareta*. Het schip kwam op 2 januari 1724 aan in Batavia. Hij overleed op 7 juli 1724 in Azië.

34. Fouke Abrahamsz

Hij trad op 15 mei 1723 in dienst als matroos. Hij voer af met de *Goudriaan*. Fouke bleef in Azië.

Hij voer in 1731 in Azië op de *Knapenburg*. Dit schip verging op 1 juni 1731 tussen Batavia en Japan. Fouke Abrahamsz was een van de opvarenden.

De Goudriaan was een fluitschip. Het schip was in 1719 gebouwd voor de Kamer van Delft, op de VOC-werf in Delfshaven. Het schip verging op 21 mei 1737 bij Kaap de Goede Hoop. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 315 last (630 ton) en een bemanning van 150-180 koppen.

35. Henrik Jansz

Hij trad op 24 mei 1723 in dienst als matroos. Hij voer af met de *Windhond*. Het schip kwam op 1 december 1723 aan in Batavia. Hij overleed in Azië, datum onbekend.

De Windhond was in 1722 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 15 april 1740 in Batavia opgelegd. Het schip had een lengte van 110 voet, een laadvermogen van 185 last (370 ton) en een bemanning van 60-85 koppen.

36. Jan Hendrix

Hij trad op 6 juni 1723 als jongmatroos in dienst. Hij voer vanuit Rammekens af met de *Adelaar*. Het schip kwam op 16 januari 1724 aan in Batavia.

Hij vertrok uit Ceylon op 22 december 1733 met de *Proostwijk*. Het schip kwam op 7 maart 1734 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok op 22 april 1734. Het schip kwam op 14 augustus 1734 aan in Texel.

De Proostwijk was een hekboot. Het schip was in 1730 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen, op de VOC-werf in Enkhuizen. Het schip werd op 2 augustus 1743 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 100-180 koppen.

1724

37. Jan Hendriksz Kok

Hij trad op 11 juni 1724 in dienst als schiemansmaat. Hij voer af met de *Boekenrode*. Het schip kwam op 4 februari 1725 aan in Batavia.

De Boekenrode was in 1715 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 16 juli 1734 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 154 voet, een laadvermogen van 445 last (890 ton) en een bemanning van 175-250 koppen

Op 4 december 1725 vertrok hij uit Ceylon met de *Meijenburg*. Dit schip kwam op 18 februari 1726 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 21 maart 1726. Het schip kwam op 6 juli 1726 aan in Rammekens.

De Meijenburg was een spiegelretourschip. Het schip was in 1713 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd op 12 juni 1744 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 160 voet, een laadvermogen van 1180 ton en een bemanning van 200-300 koppen.

Op 30 januari 1727 trad hij als bosshieter in dienst. Hij voer af met de *Castricum*. Het schip kwam op 16 juli 1727 aan in Batavia.

Op 9 december 1728 vertrok hij uit Ceylon met de *Klarabeek*. Op 19 februari 1729 kwam het schip aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 22 maart 1729.

Op 30 juli 1729 kwam het schip aan in Rammekens.

Op 15 januari 1730 trad hij als bosshieter in dienst. Hij voer af vanuit Rammekens met de *Meijenburg*. Het schip kwam op 2 juli 1730 aan in Batavia.

Op 9 december 1730 vertrok hij uit Ceylon met de *Meijenburg*. Het schip kwam op 27 februari 1731 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 11 april 1731. Het schip kwam op 30 juli 1731 aan in Rammekens.

1725

38. Sijne Sijmons

Hij trad op 1 oktober 1725 als hooploper in dienst. Hij voer vanuit Rammekens af met de *Borssele*. Het schip kwam op 21 mei 1726 aan in Batavia. Sijne Simons is op een onbekende datum weggelopen in Azië en sindsdien verdwenen.

De Borssele was in 1715 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip verging in 1731 bij Mangalore aan de Malabarkust. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 400 last (800 ton) en een bemanning van 180-250 koppen.

1726

39. Jan de Vries

Hij trad op 15 januari 1726 in dienst als soldaat. Hij voer af met de *Margareta*. Het schip kwam op 29 juli 1726 aan in Batavia. Hij overleed op 16 mei 1729 in Azië.

40. Laurens Bruiten

Hij trad op 15 januari 1726 in dienst als soldaat. Hij voer af met de *Berkenrode*. Het schip kwam op 30 juli 1726 aan in Batavia. Hij overleed op 4 augustus 1732 in Azië.

41. Abel Nieuwenhuijzen

Hij trad op 15 mei 1726 in dienst als molenmaker. Hij voer af met de *Jacoba*. Het schip kwam op 23 januari 1727 aan in Batavia. Abel Nieuwenhuijzen overleed op 25 oktober 1726 in Azië.

De Jacoba was in 1721 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 16 augustus 1738 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 805 ton een bemanning van 180-240,

1727

42. Dirk Aerentsz

Hij trad op 29 februari 1727 in dienst als bosschieter. Hij voer af op de *D'uno*. Het schip kwam op 3 augustus 1727 aan in Batavia.

Hij vertrok op 2 oktober 1729 uit Batavia met de *Castricum*. Het schip kwam op 6 december 1729 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 2 mei 1730. Het schip kwam op 20 mei 1730 aan in Texel.

1728

43. Rutger Aalderijnsz

Hij trad op 20 mei 1728 in dienst als timmerman. Hij voer af met de *Baanman*. Het schip kwam op 16 februari 1729 aan in Batavia. Rutger Aalderijnsz overleed op 16 juli 1730 in Azië.

De Baanman was een fluitschip. Het schip was in 1720 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen, op de VOC-werf in Enkhuizen. Het schip werd 17 november 1733 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 120-180 koppen.

De Castricum vertrok meestal met 120 soldaten en 160 zeelui vanuit de Republiek. Op de terugreis was er nauwelijks meer een soldaat aan boord en werd het gevaren met 110 of minder bemanningsleden.

44. Jacob Pietersz

Hij trad op 28 oktober 1728 in dienst als bosschieter. Hij voer af met de *Castricum*. Het schip kwam op 13 juni 1729 aan in Batavia.

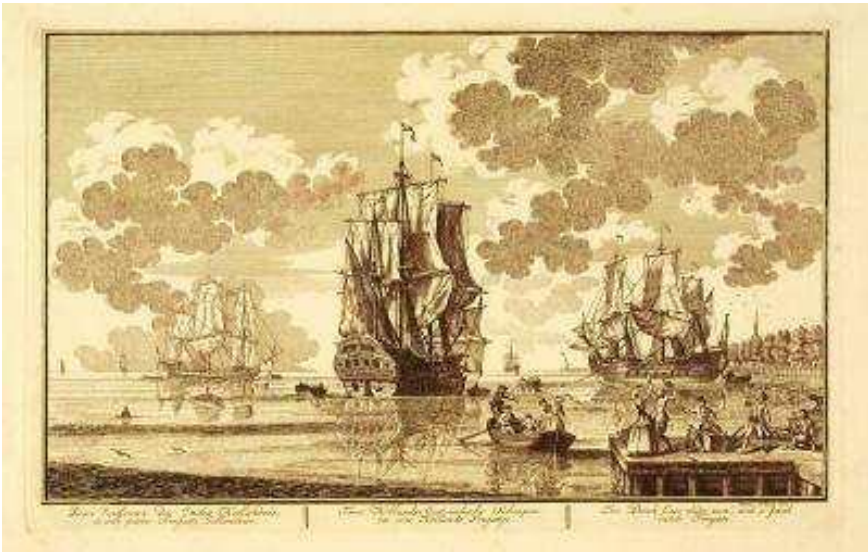
Hij vertrok uit Batavia op 2 oktober 1729 met de *Castricum*. Het schip kwam op 6 december 1729 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 5 februari 1730. Op 20 mei 1730 kwam het schip aan in Texel.

45. Gerrit Roeloffsz

Hij trad - samen met Jan Gerritsz Munnik - op 29 oktober 1728 in dienst als matroos. Hij voer Rammekens af op de *Borssele*. Het schip kwam op 19 mei 1729 aan in Batavia. Hij overleed op 21 juni 1731 in Azië.

46. Jan Gerritsz. Munnik

Hij trad - samen met Gerrit Roeloffsz - op 29 oktober 1728 in dienst als matroos. Hij voer af Rammekens met de *Borssele*. Het schip kwam op 19 mei 1729 aan in Batavia. Hij werd op 30 april 1736 als vermist in Azië opgegeven.

***Retourschepen en een fregat. Het middelste schip is de Castricum.
P. Schenk, circa 1750. Nederlands Scheepvaartmuseum.***

47. Jan Bartelsz

Hij trad op 6 december 1728 in dienst als bosschietier. Hij voer van Texel af met de *Karsenhof*. Het schip kwam op 10 juli 1729 aan in Batavia. Hij overleed op 12 maart 1729 aan boord, terwijl het schip in Kaap de Goede Hoop verbleef. *De Karsenhof* was in 1723 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 6 april 1744 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 400 last (800 ton) en een bemanning van 180-250 koppen.

1729

48. Jan Kist

Hij trad op 19 maart 1729 in dienst als matroos. Hij voer van Texel af met de *Prattenburg*. Het schip kwam op 5 oktober 1729 aan in Batavia. Hij overleed op 3 september 1740 in Azië, vlak nadat hij zijn derde reis naar Azië had gemaakt. *De Prattenburg* was een spiegelretourschip. Het schip was in 1715 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 12 september 1738 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 160 voet, een laadvermogen van 575 last (1150 ton) en een bemanning van 225-375 koppen.

Op 22 december 1733 vertrok hij uit Batavia met de *Bethlehem*, namens de kamer van Amsterdam. Dit schip kwam op 28 mei 1734 aan in Kaap de Goede Hoop, en vertrok weer op 12 juni 1734. Het schip kwam op 5 oktober 1734 aan in Texel. *De Bethlehem* was in 1731 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd gebruikt bij de VOC vanaf 1731. Het schip

verging op 29 december 1741 in de Scheldemonst bij Oostende. De lengte van het schip was 145 voet en het laadvermogen was 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 226-250 koppen

Op 1 februari 1735 trad hij als bosschieter in dienst. Hij voer af van Texel met de *Voorduin*. Het schip kwam op 7 oktober 1735 aan in Batavia.

De *Voorduin* was een hekboot. Het schip werd in 1730 voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam gebouwd en kreeg de naam Zorgwijk. In 1732 werd de naam veranderd in Voorduin. Op 26 januari 1745 werd het schip opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet en een laadvermogen van 325 last (650 ton). De bemanning bestond uit 100-181 koppen.

Op 23 februari 1738 vertrok hij uit Azië met de *Knappenhof*. Het schip was in december 1737 al vertrokken uit Kanton (China). Het schip kwam op 2 mei 1738 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 3 juni 1738. Het schip kwam op 12 september 1738 aan in Rammekens.

Op 21 mei 1739 trad hij als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Adrichem*. Het schip kwam op 23 februari 1740 aan in Batavia.

De *Adrichem* was in 1726 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 6 april 1747 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton)

49. Hendrik Hoekman

Hij trad op 19 maart 1729 in dienst als onder(scheeps)timmerman. Hij voer af van Texel met de *Jacoba*. Het schip kwam op 24 oktober 1729 aan in Batavia. Hij overleed op 26 september 1732 in Azië.

50. Hendr. Roeloeffz

Hij trad op 27 maart 1729 in dienst als jongmatroos. Hij voer af van Rammekens met de *Hof niet Altijd Winter*. Het schip kwam op 5 november 1729 aan in Ceylon. Hij overleed op 19 mei 1730 in Azië.

De *Hof niet altijd Winter* was een fluitschip. Het schip was in 1723 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd op 10 december 1747 in Batavia verkocht. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 130-150 koppen.

51. Boele Keulenaar

Hij trad op 8 mei 1729 in dienst als onder(scheeps)timmerman. Hij voer van Texel af met de *Johanna*. Het schip kwam op 14 februari 1730 in Batavia aan. Hij overleed op 10 januari 1731 in Azië.

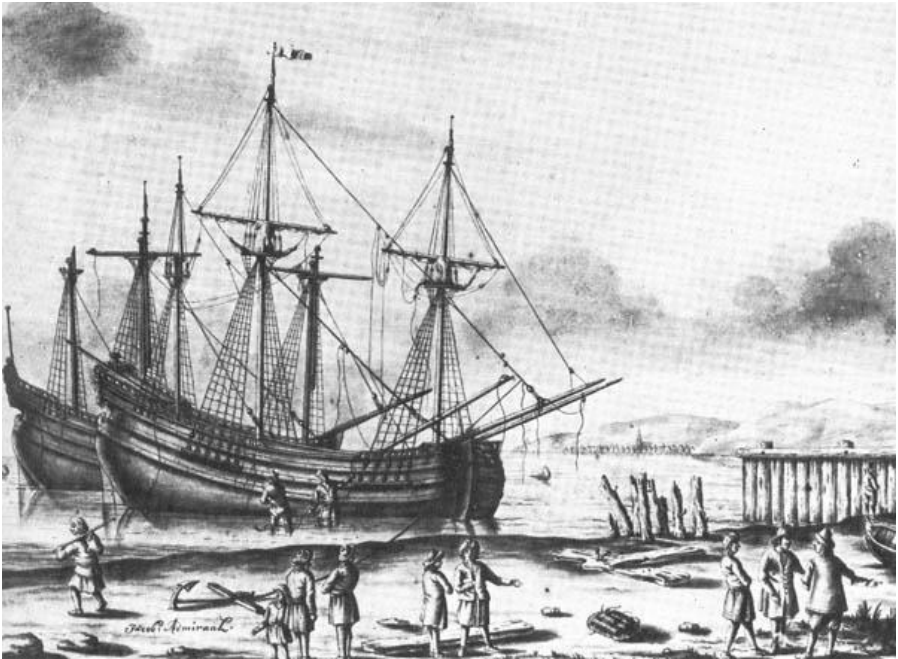
De *Johanna* was een fluitschip. Het schip werd in 1714 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging in 1730 bij Ganges. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 275 last (550 ton) en een bemanning van 80-180 koppen.

52. Harmen Boele

Hij trad op 11 november 1729 in dienst als matroos. Hij voer af van Texel met de *Duijfe*. Het schip kwam midden 1730 aan in Kanton (China)

De *Duijfe* was in 1729 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in

Amsterdam. Het schip werd op 38 maart 1747 in Batavia verkocht. Het schip had een lengte van 120 voet en een laadvermogen van 225 last (450 ton). Hij vertrok op 3 januari 1731 uit Kanton met *de Duifje*. Het schip kwam op 6 april 1731 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 15 april 1731. Het schip kwam op 27 juli 1731 aan in Texel.

Twee fluitschepen

1730

53. Gerrid van Veen

Hij trad op 11 december 1730 – samen met Albert Gerritsz - in dienst als matroos. Hij voer af van Rammekens met de *Nieuwvliet*. Het schip kwam in 1730 aan in Kanton (China).

De Nieuwvliet was in 1719 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd op 23 juli 1750 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 120-180 koppen.

Op 13 december 1731 vertrok hij uit Kanton met de *Nieuwvliet*. Het schip kwam op 12 maart 1732 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 26 maart 1732. Op 24 juni 1732 kwam het schip aan in Rammekens

Op 18 december 1732 trad hij in dienst als bosschieter. Hij voer af van Rammekens met de *Nieuwvliet*. Het schip kwam in 1733 in Kanton aan.

Op 18 januari 1734 vertrok hij uit Kanton met de *Nieuwvliet*. Op 22 april 1734 kwam

het schip aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 19 mei 1734 weer vertrok. Het schip kwam op 27 augustus 1734 aan in Rammekens.

54. Albert Gerritsz

Hij trad op 11 december 1730 – samen met Gerrid van Veen - in dienst als matroos. Hij voer af met de *Ter Horst*. Het schip kwam op 18 juli 1731 aan in Batavia.

De Ter Horst was een fluitschip. Dit schip was in 1712 gebouwd Kamer van Delft, op de VOC-werf in Delfshaven. Het schip werd op 22 april 1738 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 260 last (520 ton) en een bemanning van 127-180 koppen.

Op 20 december 1735 vertrok hij uit Batavia met de *Nieuwland*. Het schip kwam op 27 februari 1736 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok op 5 april 1736. Het schip kwam op 8 augustus 1736 aan in Texel.

55. Jan Legerveld

Hij trad op 29 december 1730 als matroos in dienst. Hij voer af met de *Huis ten Donk*. Het schip kwam op 29 juli 1731 aan in Batavia. Jan Legerveld overleed op 23 mei 1734 in Azië.

De Huis ten Donk was een fluitschip. Dit schip werd in 1711 gebouwd voor de Kamer van Rotterdam op de VOC-werf in Rotterdam. Het schip werd op 17 april 1739 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 120-180 koppen.

1731

56. Jan Jansz Pol

Hij trad op 18 juli 1731 als bosschietter in dienst. Hij voer af met de *Stadwijk*. Het schip kwam op 29 februari 1732 aan in Batavia. Jan Jans Pol overleed op 3 mei 1735 in Azië.

173

57. Joseph Isaac

Hij trad op 12 maart 1734 als jongmatroos in dienst. Hij voer af van Rammekens met de *Schuitwijk*. Het schip kwam op 1 november 1734 aan in Batavia.

De Schuitwijk was een fluitschip. Het schip werd in 1724 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen, op de VOC-werf in Enkhuizen. Het schip werd op 1 maart 1743 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 130-180 koppen.

Op 2 april 1738 vertrok hij vanuit Batavia met de *'s Heer Arendskerke*. Het schip kwam op 21 juli 1738 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 29 juli 1738. Het schip kwam op 26 oktober 1738 aan in Rammekens.

De 's Heer Arendskerke werd in 1724 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op een werf in Middelburg. Het schip werd op 1 november 1752 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet en een laadvermogen van 300 last (600 ton). De bemanning bestond uit 130-180 koppen.

58. Jan Hendriksz

Hij trad op 1 juni 1734 in dienst als matroos. Hij voer af van Texel met de *Hof niet Altijd Zomer*. Het schip kwam op 28 februari 1735 aan in Batavia. Hij overleed op 9 december 1734, aan boord, in de Indische Oceaan.

59. Jan Hendrik Schouten

Hij trad op 16 oktober 1734 in dienst als matroos. Hij voer af van Texel op de *Cornelia*. Het schip kwam op 23 augustus 1735 aan in Batavia. Jan Hendriks Schouten overleed op 3 augustus 1736 in Azië.

De Cornelia was in 1721 gebouwd voor de Kamer van Hoorn, op de VOC-werf in Hoorn. Het schip werd op 11 september 1744 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 400 last (800 ton) en een bemanning van 180-250 koppen.

60. Harmen Gerritsz

Hij trad op 19 november 1734 in dienst als hooploper. Hij voer af van Texel met de *Spiering*. Het schip kwam op 25 mei 1735 aan in Batavia. Harmen Gerrits overleed op 17 februari 1740 in Azië.

De Spiering was in 1714 gebouwd voor de Kamer van Delft, op de VOC-werf in Delfshaven. Het schip verging op 10 maart 1740 bij Watubela op de Banda-eilanden. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 405 last (810 ton) en een bemanning van 175-250 koppen.

1735

61. Jan Jansz Boling

Hij trad op 25 februari 1735 in dienst als jongmatroos. Hij voer af van Texel met de *Klarabeek*. Het schip kwam op 27 juli 1736 aan in Batavia.

Hij vertrok op 26 oktober 1736 uit Batavia met de *Leiduin*. Het schip kwam op 18 januari 1737 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 3 maart 1737. Het schip kwam op 26 juni 1737 aan Texel.

De Leiduin was een hekboot. Het schip was in 1730 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 11 september 1744 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 100-175 koppen.

62. Jan Hendrik Backer

Hij trad op 19 maart 1735 als bosschietier in dienst. Hij voer af van Texel met de *Ritthem*. Hij overleed in 1737 met de schipbreuk van de Loenderveen.

De Ritthem was in 1732 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd op 12 oktober 1737 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 110 voet en een laadvermogen van 350 ton. De bemanning bestond uit 80 koppen.

In 1737 voer hij op de *Loenderveen*. Het schip werd tijdens deze reis tussen Bengalen en Batavia vermist.

In 1737 voer hij op de *Loenderveen*. Het schip werd tijdens deze reis tussen Bengalen en Batavia vermist.

De Loenderveen was een fluitschip. Het schip was in 1718 gebouwd voor de

Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 76-183 koppen.

63. Francois Martijn

Hij trad op 17 oktober 1735 als soldaat in dienst. Hij voer af van Rammekens met de *Sint Laurens*. Dit schip kwam op 23 december 1735 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 29 januari 1736 weer vertrok. Francois bleef op de Kaap, waar hij overstapte op de *Westkapelle*. Dit schip kwam op 10 juni 1736 aan in Batavia. Hij overleed op 16 juni 1736 in Azië.

De Sint Laurens werd in 1734 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip verging in 1740 in de Indische Oceaan. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 425 last (850 ton) en een bemanning van 225 koppen.

Bij Kaap de Goede Hoop stapte hij over op de *Westkapelle*. Dit schip kwam op 11 maart 1736 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 28 maart 1736 weer vertrok. *De Westkapelle* was in 1730 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd in 1751 opgelegd in Bengalen. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 425 last (850 ton) en een bemanning van 225-317 koppen.

1736

64. Coert Sijmentsz

Hij trad op 12 februari 1736 als matroos in dienst. Hij voer af van Texel met de *Huis te Foreest*. Het schip kwam op 1 september 1736 aan in Batavia. Coert Sijmentsz overleed op 18 september 1751 in Azië.

De Huis te Foreest was in 1731 gebouwd voor de Kamer van Hoorn, op de VOC-werf in Hoorn. Het schip werd in 1750 opgelegd. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 425 last (850 ton) en een bemanning van 237-275 koppen.

Op 17 oktober 1743 vertrok hij uit Batavia met de *Eendracht*. Het schip kwam op 9 januari 1744 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 3 mei 1744. Het schip kwam op 17 juni 1744 aan in Texel.

De Eendracht was een spiegelretourschip. Het schip was in 1742 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. In 1754 werd de naam veranderd in *Elswood*. Het schip verging op 9 januari 1756 bij Ceylon. Het schip had een lengte van 150 voet, een laadvermogen van 575 last (1150 ton) en een bemanning van 291-364 koppen.

Op 6 november 1744 trad hij als schierman in dienst. Hij voer af van Texel met de *Zuiderburg*. Het schip kwam op 2 juli 1745 aan in Batavia.

Op 7 januari 1746 vertrok hij uit Kanton (China) met de *Zuiderburg*. Het schip kwam op 2 mei 1746 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 15 mei 1746 weer vertrok. Het schip kwam op 19 augustus 1746 aan in Texel.

De Zuiderburg werd in 1743 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 29 december 1764 verkocht. Het schip had een lengte van 150 voet, een laadvermogen van 575 last (1150 ton) en een bemanning van 302-353 koppen.

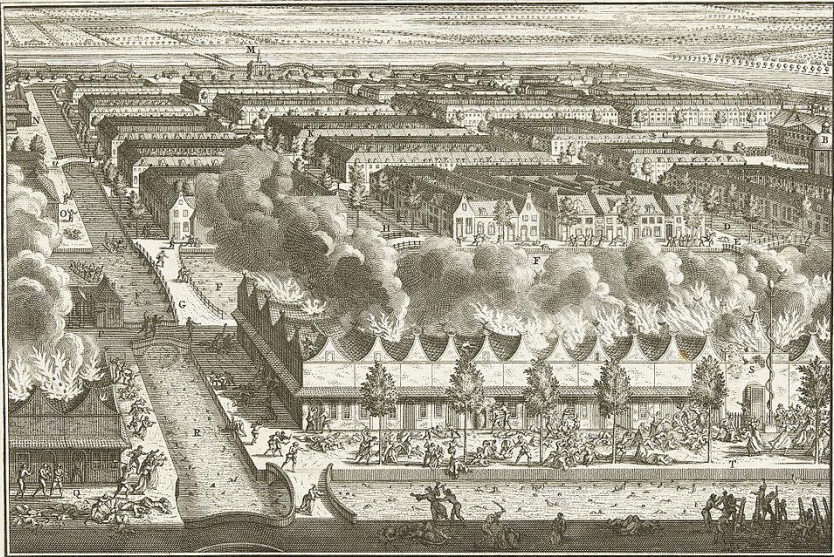

TABLEAU de la Partie de BATAVIA, où s'est fait proprement le terrible MASSACRE des CHINOIS, le 9 Octob. 1740.
AFBEELDING van dat Gedeelte van BATAVIA, alwaar eigentlijk de Schrikkelyke SLAGTING der CHINEZEN gefchied is, den 9 Octob. 1740.

In 1740 werden in Batavia de Chinezen aangevallen.

Veel Chinese bezittingen gingen in vlammen op en ook werden er veel Chinezen vermoord. Dat weerhield de Chinese bevolking van Batavia niet om toch in Batavia te blijven.

Op 27 oktober 1747 trad hij als bootzman in dienst. Hij voer af van Texel met de *Eindhoef*. Het schip kwam op 8 september 1748 aan in Batavia.

De *Eindhoef* was een fluitschip. Het schip was in 1745 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 31 december 1755 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 136 voet, een laadvermogen van 425 last (850 ton) en een bemanning van 101-184 koppen

65. Jan de Vries

Hij trad - samen met Arend Tijmens en Jan Mol - op 12 februari 1736 als matroos in dienst. Hij voer af met de *Huis te Foreest*. Het schip kwam op 1 september 1736 aan in Batavia. Hij overleed op 29 september 1736 in Azië.

66. Arend Tijmensz

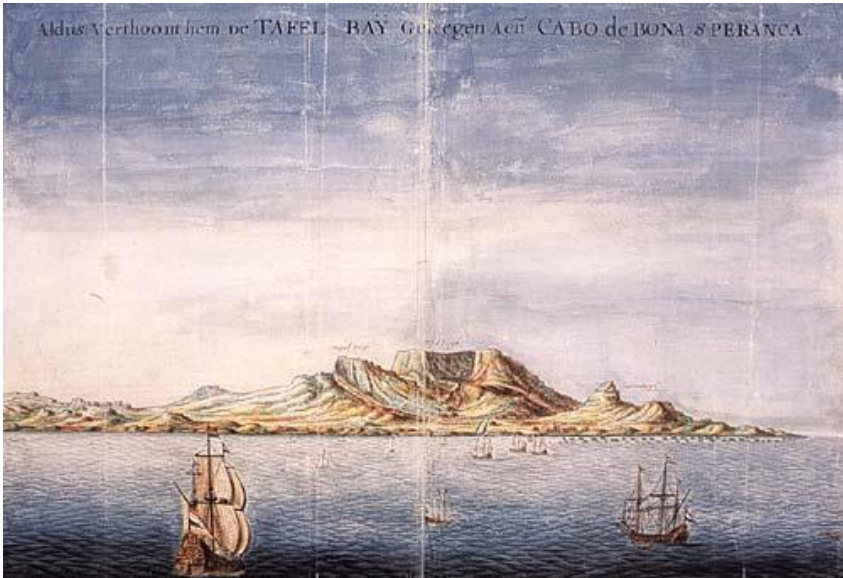
Hij trad - samen met Jan de Vries en Jan Mol - op 12 februari 1736 als jongmatroos in dienst. Hij voer af met de *Huis te Foreest*. Het schip kwam op 1 september 1736 aan in Batavia. Hij overleed op 1 augustus 1737 in Azië.

67. Jan Mol

Hij trad op 12 februari 1736 – samen met Arend Thijmens en Jan de Vries – als bosschietier in dienst. Hij voer af van Texel met de *Huis te Marquette*. Het schip kwam op 17 oktober 1736 aan in Ceylon. Jan Mol overleed op 21 april 1747 in Azië. De *Huis te Marquette* was in 1730 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 10 november 1747 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 425 last (850 ton) en een bemanning van 240-275 koppen.

Gezicht op de Tafelbaai, gelegen bij Kaap de Goede Hoop.

68. Jacob Snoek

Hij trad op 20 mei 1736 als onder(scheeps)timmerman in dienst. Hij voer af van Texel met de *Duinbeek*. Het schip kwam op 6 december 1736 aan in Batavia. Op 30 september 1742 overleed hij in de Kaap.

De *Duinbeek* was gebouwd in 1727 voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip verging op 21 mei 1737 bij Kaap de Goede Hoop. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 400 last (800 ton) en een bemanning van 180-225 koppen.

Op 7 april 1742 vertrok hij vanuit Batavia met de *Jonge Willem*. Het schip kwam op 17 augustus 1742 aan in Kaap de Goede Hoop.

De *Jonge Willem* was in 1731 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC werf in Middelburg. Het schip werd op 3 juni 1749 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet en een laadvermogen van 325 last (650 ton).

1737

69. Albert Gerritsz

Hij ging op 10 maart 1737 in dienst als bosschieder. Hij voer af van Texel met de *Oostrust*. Het schip kwam op 24 oktober 1737 aan in Batavia.

De *Oostrust* werd in 1721 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1739 in Kaap de Goede Hoop gesloopt. Het schip had een lengte van 160 voet en een laadvermogen van 570 last (1140 ton). Het is niet bekend hoe hij teruggekomen is.

Hij trad op 20 april 1740 in dienst als bosschieder. Hij voer af van Texel af met op de *Oostrust*. In Kaap de Goede Hoop stapte hij op 19 augustus 1740 over op de *Schellag*. *Het schip kwam op 11 november 1740 aan in Batavia*.

Op 14 januari 1741 vertrok hij uit Batavia met de *Schellag*. Op 14 april 1741 kwam het schip aan in Kaap de Goede Hoop, waar het weer vertrok op 10 mei 1741. Op 27 september 1741 kwam het schip aan in Rammekens.

De *Schellag* was een spiegelretourschip. Het schip was in 1736 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip verging in 1753 bij Bouton. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 425 last (850 ton) en een bemanning van 189-400 koppen.

70. Fredrik Jacobsz

Hij trad op 13 mei 1737 in dienst als matroos. Hij voer af van Texel met de *Drechterland*. Het schip kwam op 10 maart 1738 aan in Batavia. Hij overleed op 8 maart 1738 aan boord, net voor Batavia.

De *Drechterland* was een fluitschip. Het schip was 1736 gebouwd voor de Kamer van Hoorn, op de VOC-werf in Hoorn. Het schip verging op 19 mei 1744 in de Atlantische Oceaan. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 185 koppen.

71. Hendrik Kopp

Hij trad op 17 oktober 1737 in dienst als matroos. Hij voer af van Texel met de *Berkenrode*. Het schip kwam op 30 april 1738 aan in Batavia. Op 11 juli 1738 overleed hij, aan boord, tijdens de terugreis.

1740

72. Jan Fritser

Hij trad op 8 mei 1740 – samen met Stoffel Hendriks Lunenburg - in dienst als matroos. Hij voer af met de *Enkhuizen*. Het schip kwam op 16 februari 1741 aan in Batavia. Jan Fritser werd op 31 augustus 1754 als vermist opgegeven in Azië.

De *Enkhuizen* was in 1735 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen, op een werf in Enkhuizen. Het schip verging in 1742 in het Kanaal, bij de Vlaamse Bank. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 425 last (850 ton) en een bemanning van 250 koppen.

73. Stoffel Hendrik Lunenburg

Hij trad op 8 mei 1740 – samen met Jan Fritser - in dienst als matroos. Hij voer af van Texel met de *Buegnies*. Het schip kwam op 28 april 1741 aan in Batavia. Stoffel Hendrik Lunenburg overleed op 10 april 1741 in Azië.

In Batavia werd de schipper van de Buvegneis, Jan Boelhouwer, door de Raad van Justitie aangehouden op 'diverse klagten van het gemeene volk' en wegens onduidelijke uitgaven tijdens deze uitreis. De onderkoopman Dithard van Rheede wilde de juistheid van de uitgaven niet met een eed bevestigen.

De *Buvegnies* werd in 1722 gebouwd als *Kasteel van Woerden*. In 1740 werd de naam veranderd in *Buvegnies*. Het schip werd in 1722 gebouwd voor de Kamer van Delft, op de VOC-werf in Delfshaven. Het schip werd op 8 december 1744 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 425 last (850 ton) en een bemanning van 200-273 koppen.

74. Gerrit Evertse

Hij trad op 27 oktober 1740 in dienst als hooploper. Hij voer af van Texel met de *Amsterdam*. Het schip kwam op 22 mei 1741 aan in Batavia. Hij overleed op 4 augustus 1747 aan boord van de *Lekkerland*.

De *Amsterdam* was in 1740 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op een werf in Amsterdam. Het schip verging in 1742 nabij de Shetland Eilanden. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton).

Hij vertrok eind januari 1747 vanuit China met de *Lekkerland*. Het schip kwam op 9 november 1747 aan in Texel. Op de terugreis werd de Kaap niet aangedaan.

De *Lekkerland* was in 1744 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC werf in Amsterdam. In 1759 werd de naam veranderd in *Marienbos*. Het schip verging op 27 maart 1762 bij Ceylon. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

75. Jacobus Bouman

Hij trad - samen met Hendrik Bouwman - op 26 december 1740 in dienst als matroos. Hij voer af van Texel met de *Haamstede*. Het schip kwam op 28 augustus 1741 aan in Batavia. Hij Overleed in het najaar 1743 tijdens een schipbreuk met de *Maria Adriana* bij de Scilly eilanden.

De *Haamstede* was een hekboot. Het schip werd in 1730 gebouwd voor de Kamer van Delft, op de VOC-werf in Delfshaven. Het schip werd op 11 september 1744 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton) en een bemanning van 166-189 koppen.

Op 14 januari 1743 vertrok hij uit Batavia met de *Maria Adriana*. Het schip kwam op 1 augustus 1743 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 14 september 1743. Op de terugreis verging het schip nabij de Scilly eilanden.

De *Maria Adriana* was in 1730 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip had een lengte van 130 voet, een laadvermogen van 325 last (650 ton), een bemanning van 150-180 koppen en een bewapening van 46 kanonnen.

76. Hendrik Bouwman

Hij trad op 26 december 1740 - samen met Jacobus Bouman - als kwartiermeester in dienst. Hij voer af van Texel met de *Haamstede*. Het schip kwam op 28 augustus 1741 aan in Batavia. Hij overleed op 6 februari 1742 in Azië.

1741

77. Willem Leegerveld

Hij trad op 23 oktober 1741 in dienst als jongmatroos. Hij voer af van Texel met de *Drechterland*. Het schip kwam op 12 juni 1742 aan in Batavia. Hij overleed op 14 september 1745 aan boord van de *Lis* (*Atlantische Oceaan*)

Op 10 januari 1744 vertrok hij met de *Nieuwstad* vanuit Bengalen. Op 26 maart 1744 kwam hij aan in Kaap de Goede Hoop. Het schip vertrok weer op 18 april 1744. Op 4 augustus 1744 kwam hij aan in Texel.

De *Nieuwstad* was een fluitschip. Het schip werd in 1733 gebouwd voor de Kamer van Hoorn op de VOC-werf in Hoorn. Het schip werd op 28 juni 1754 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet en een laadvermogen van 325 last (650 ton). De bemanning telde 150-209 koppen.

Op 1 augustus 1745 trad hij als bosschieter in dienst. Hij voer af van Texel met de *Lis*. Het schip kwam op 15 mei 1746 aan in Batavia.

De *Lis* werd in 1738 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 1 mei 1752 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 125 voet en een laadvermogen van 300 last (600 ton). De bemanning telde 100-150 koppen.

1742

78. Harmen Smand

Hij trad op 3 mei 1742 in dienst als Bosschieter. Hij voer af van Texel met de *Nieuwerkerk*. Het schip kwam op 11 december 1742 aan in Batavia. Harmen Smand overleed op 4 februari 1743 in Azië.

De *Nieuwerkerk* was in 1735 gebouwd voor de Kamer van Zeeland, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip verging in 1748 bij Tukang. Het schip had een lengte van 145 voet, een laadvermogen van 135 ton en een bemanning van 225-291 koppen.

1743

79. Coert Pietersz

Hij trad - samen met Arend Egberts - op 7 maart 1743 in dienst als matroos. Hij voer af van Texel met de *Weltevreden*. Hij overleed op 8 juni 1743 aan boord.

De *Weltevreden* werd gebouwd in 1740 voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1748 gesloopt in Kaap de Goede Hoop. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). Het schip had een bemanning van 260-312 koppen.

80. Arend Egbertsz

Hij trad - samen met Coert Pieters - op 7 maart 1743 in dienst als matroos. Hij voer af van Texel met de *Weltevreden*. Het schip kwam op 12 november 1743 aan in Batavia.

Op 2 februari 1745 vertrok hij vanuit Kanton met de *Overnes*. Hij overleed op 24 mei 1745 aan boord in de Indische Oceaan.

De *Overnes* werd in 1742 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. In 1757 werd de naam veranderd in *Rozenburg*. Het schip werd op 6 augustus 1762 in Indie verkocht. Het schip had een lengte van 150 voet, een laadvermogen van 575 last (1150 ton) en een bemanning van 269-357 koppen.

De Gerechtigheid.
Scheepsmodel.
Rijksmuseum, Amsterdam.

81. Hendrik Jannes

Hij trad op 27 november 1743 als matroos in dienst. Hij voer af van Texel met de *Gerechtigheid*. Het schip kwam op 7 juli 1744 aan in Batavia. Op 21 december 1744 overleed hij in Azië.

De *Gerechtigheid* was in 1742 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen, op de VOC-werf in Enkhuizen. Op 5 juli 1763 werd het schip verkocht. De lengte was 136voet.

82. Jan Gerritsz

Hij trad op 27 november 1743 als boschieter in dienst. Hij voer af vanuit Goeree met de *Standvastigheid*. Het schip kwam op 22 juni 1744 aan in Batavia.

De *Standvastigheid* was gebouwd in 1743 voor de Kamer van Rotterdam, op de VOC-werf in Rotterdam. Op 20 februari 1768 werd het schip in Indië verkocht. Het schip had een lengte van 136 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton).

De bemanning bestond uit 225-275 koppen.

Op 5 november 1744 vertrok hij uit Batavia met de *Akerendam*. Op 1 februari 1745 kwam het schip aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 16 april 1745 weer vertrok. Op 26 augustus 1745 kwam het schip aan in Texel.

De *Akerendam* werd in 1743 voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam gebouwd. Het schip verging op 21 mei 1758 bij Kaap de Goede Hoop. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). Het schip telde een bemanning van 300-367 koppen.

1745

83. Adriaan Hector Wolter de Vriese

Op 21 januari 1745 trad hij in dienst als advocaat. Hij voer van Texel af met de

Leiden. Hij overleed op 3 maart 1745, aan boord, op de Atlantische Oceaan. De *Leiden* werd in 1744 voor de Kamer van Amsterdam gebouwd, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 24 juli 1764 in Batavia verkocht. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 211-353 koppen.

84. Frans Jacobs

Hij trad – samen met Adriaan Hector Wolter de Vries - op 21 januari 1745 als soldaat in dienst. Hij voer af van Texel met de *Leiden*. Het schip kwam op 24 juli 1745 aan in Batavia. Hij overleed op 28 juli 1754 in Azië.

Op 7 januari 1746 vertrok hij vanuit China met de *Zuiderburg*. Het schip kwam op 2 mei 1746 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok hier weer op 15 mei. Op 19 augustus 1746 kwam het schip aan in Texel.

Op 10 november 1746 trad hij als bosschieter in dienst. Hij voer af van Texel met de *Hoop*. Het schip kwam op 18 juli 1747 aan in Batavia.

De *Hoop* was een spiegelretourschip. Het schip werd in 1742 gebouwd Kamer van Delft op de VOC-werf in Delfshaven. Het schip werd op 31 maart 1767 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 136 voet, een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 147-306 koppen.

85. Jan Dirksz

Hij trad op 21 april 1745 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Duinenburg*. Op 11 juni 1746 overleed hij in Azië. Dit schip kwam op 28 december 1745 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok hier op 15 januari 1746. Jan Dirksz voer niet mee, maar stapte over op de *Ida*.

De *Duinenburg* werd in 1740 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. In 1748 werd de naam veranderd in *Huis te Rensburg*. Het schip werd op 11 mei 1753 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 130 voet en een laadvermogen van 325 last (650 ton). De bemanning bedroeg 175-193 koppen.

In Kaap de Goede Hoop stapte over op de *Ida*, die van 31 december 1745 tot 24 januari 1746 in Kaap de Goede Hoop lag. Het schip kwam op 19 mei 1746 aan in Batavia.

De *Ida* was in 1740 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen, op de VOC-werf in Enkhuizen. Het schip werd op 11 mei 1751 opgelegd in Batavia. De lengte van het schip was 130 voet en het laadvermogen bedroeg 325 last (650 ton). De bemanning bestond uit 150-182 koppen.

86. Jan Bartels

Hij trad op 14 november 1745 als matroos in dienst. Hij voer van Texel af met de *Wildrijk*. Het schip kwam op 20 april 1746 aan in Batavia. Hij overleed op 19 september 1746 in Azië.

De *Wildrijk* was in 1744 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 21 oktober 1766 in Indië verkocht. De lengte van het schip was 136 voet en het laadvermogen was 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 181-273 koppen

87. Engel Ellebartus

Hij trad op 14 december 1745 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Waakzaamheid*. Het schip kwam op 7 juli 1746 aan in Batavia. Hij overleed op 20 juli 1750 in Azië.

De *Waakzaamheid* was in 1744 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen, op de VOC-werf in Enkhuizen. Het schip werd op 19 oktober 1762 in Indië verkocht. Het schip had een lengte van 136 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton).

1746

88. Albert Jansz

Hij trad op 9 april 1746 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Knappenhof*. Het schip kwam op 30 september 1746 aan in Batavia.

De *Knappenhof* was een hekboot. Het schip werd in 1731 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 2 juli 1754 in Batavia verkocht. Het schip had een lengte van 130 voet en een laadvermogen van 325 last (650 ton). De bemanning bestond uit 150-180 koppen.

Op 5 januari 1753 vertrok hij met de *Elswoud* uit Batavia. Op 23 april 1753 kwam het schip aan in Kaap de Goede Hoop, waar het 19 mei 1753 weer vertrok. Het schip kwam op 22 november 1753 aan in Texel.

De *Elswoud* werd in 1748 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. In 1754 veranderde de naam in *De Eendracht*. Het schip werd na 1764 gesloopt. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 291-319 koppen.

89. Albert Jansz

Hij trad op 10 november 1746 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Rooswijk*. Het schip kwam op 28 augustus 1747 aan in Batavia. Op 6 november 1747 overleed hij in Azië.

De *Rooswijk* werd in 1746 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip is tussen 1746 en 1748 vermist in de Indische Oceaan. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 350 koppen.

1747

90. Gerrit Fredriks

Op 9 januari 1747 trad hij als matroos in dienst. Hij voer af van Rammekens met de *Vlissingen*. In het Kanaal bleek al dat het schip in slechte staat was. De *Vlissingen* vervolgde echter haar reis. Daarna is er niets meer van het schip vernomen.

91. Barent Frederik

Hij trad op 26 juni 1747 als hooploper in dienst. Hij voer van Texel af met de *Brouwer*. Het schip kwam op 15 mei 1748 aan in Batavia. Hij overleed op 2 januari 1753 in Azië.

De *Brouwer* was in 1743 gebouwd voor de Kamer van Hoorn op de VOC-werf in Hoorn. Op 24 juli 1764 werd het schip in Indië verkocht. Het schip had een lengte van 136 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 180-250 koppen.

92. Wolter Sijmesz

Hij trad op 27 oktober 1747 als hooploper in dienst. Hij voer van Texel af met de *Eindhoeft*. Het schip kwam op 8 september 1748 aan in Batavia.

Op 12 januari 1752 vertrok hij uit Batavia met de *Haarlem*. Het schip kwam op 26 maart 1752 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 16 april 1752 vertrok. Op de terugreis bestond de bemanning aan de Kaap uit 147 personen. Van de 18 passagiers waren twee personen veroordeelden. Het schip kwam op 7 juli 1752 aan in Texel.

De *Haarlem* was in 1745 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip was in ieder geval na 1758 nog in gebruik. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 297-348 koppen.

93. Simon Lense

Hij trad – samen met Wolter Sijmesz - op 27 oktober 1747 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Eindhoeft*. Het schip kwam op 8 september 1748 aan in Batavia. Hij overleed op 26 juni 1750 in Azië.

1748

94. Cool Pietersz

Op 5 januari 1748 trad hij als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Tolsduin*. Hij overleed op 10 mei 1748 in Kaap de Goede Hoop.

De *Tolsduin* was in 1741 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 15 juni 1752 opgelegd in Kaap de Goede Hoop. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 260-302 koppen.

95. Wessel Harmensz

Hij trad op 6 mei 1748 als jongmatroos in dienst. Hij voer af met de *Huigenwaard*. Het schip kwam op 26 december 1748 aan in Batavia. Hij werd op 31 augustus 1754 als vermist in Azië opgegeven.

De *Hugenwaard* werd in 1742 gebouwd voor de Kamer van Hoorn op de VOC-werf in Hoorn. Het schip werd op 31 december 1758 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 136 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bedroeg 182-267 koppen.

96. Jacob Mos

Hij trad op 4 juli 1748 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Duinenburg*. Het schip kwam op 6 april 1749 aan in Batavia. Hij overleed op 19 mei 1750 in Azië.

1749

97. Albert Jansz Schoon

Hij trad op 11 maart 1749 in dienst als bosschieter. Hij voer af Rammekens met de *Gustaaf Willem*. Het schip kwam op 24 september 1749 aan in Batavia.

Op 5 november 1749 vertrok hij uit Batavia met hetzelfde schip. Op 25 januari 1750 kwam het schip aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 17 februari 1750 weer vertrok. Het schip kwam op 10 juni 1750 aan in Texel.

De *Gustaaf Willem* was een spiegelretourschip. Het schip was 1744 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. In 1764 werd het schip opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 305-340 koppen.

**Het
stadhuys
van
Batavia,
gebouwd
in 1710.**

98. Pieter Gerritsz

Hij trad op 30 september 1749 als matroos in dienst. Hij voer af van Texel met de *Liefde*. Het schip kwam op 3 april 1749 aan in Batavia. Hij overleed op 8 januari 1751 in Azië.

De *Liefde* was in 1748 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. In februari 1768 werd het schip opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 320-400 koppen.

99. Jan Jansz

Hij trad op 31 december 1749 in dienst als matroos. Hij voer van Texel af met de *Admiraal de Ruyter*. Het schip kwam op 6 juli 1750 aan in Batavia. Hij overleed op 28 september 1750 in Azië.

De *Adminraal de Ruyter* was in 1749 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 5 januari 1773 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 258-357 koppen.

1750

100. Jan Claasz

Hij trad op 21 april 1750 als matroos in dienst. Hij voer van Texel af met de *Kleverskerke*. Het schip kwam op 8 november 1750 aan in Batavia.

Op 6 februari 1752 vertrok hij vanuit Batavia met de *Leiden*. Op 3 juni 1752 kwam

het schip aan in Kaap de Goede Hoop waar het op 23 juni 1752 weer vertrok. Op 24 september 1752 kwam het schip aan in Rammekens. Op 28 december 1752 kwam hij als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Bloemendaal*. Het schip kwam op 14 juni 1753 aan in Batavia. De *Bloemendaal* was in 1748 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam. Het schip verging in 1756 nabij Surat. De lengte van het schip was 150 voet en het laadvermogen bedroeg 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 260-370 koppen. Op 1 januari 1755 vertrok hij uit China met de *Admiraal De Ruyter*. Het schip kwam op 20 maart 1755 aan in Kaap de Goede Hoop waar het op 6 april 1755 weer vertrok. Het schip kwam op 29 juni 1755 aan in Texel.

101. Jan Jacobsz

Hij trad op 2 september 1750 als hooploper in dienst. Hij voer af van Goeree met de *Standvastigheid*. Het schip kwam op 18 mei 1751 aan in Batavia. Hij overleed op 21 april 1752 in Azië.

1751

102. Claas Willemsz

Hij trad op 5 oktober 1751 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Liefde*. Het schip kwam op 22 mei 1752 aan in Batavia. Op 10 februari 1757 werd hij in Azië als vermist opgegeven.

1752

103. Harmen Evert Hijme

Hij trad op 31 januari 1752 als soldaat in dienst. Hij voer van Texel af met de *Overnes*. Het schip kwam op 8 september 1752 aan in Batavia. Hij overleed op 6 oktober 1759 in Azië.

104. Claas Helms

Hij trad op 22 mei 1752 als matroos in dienst. Hij voer af met de *Woitkensdorp*. Het schip kwam op 30 jan 1753 aan in Batavia.

De *Woitkensdorp* was in 1739 voor de Kamer van Zeeland gebouwd, op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd in 1758 opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 400 last (800 ton). De bemanning bestond uit 207-275 koppen.

Op 4 oktober 1753 vertrok hij uit Batavia met de *Voorland*. Het schip kwam op 13 december 1753 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 8 januari 1754 weer vertrok. Het schip kwam op 23 april 1754 aan in Texel. Op de terugreis waren er 15 passagiers aan boord, waaronder 7 veroordeelden. Twee van deze veroordeelden werden op de Kaap van boord gezet.

De *Voorland* was in 1750 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Op 12 januari 1770 werd het verkocht in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 318-356 koppen.

1753

105. Harmen Hendriksz

Hij trad op 23 oktober 1753 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Keukenhof*. Het schip kwam op 14 juni 1754 aan in Batavia. Hij overleed op 2 oktober 1754 in Azië.

De *Keukenhof* was in 1753 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 31 december 1770 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 315-359 koppen.

1754

106. Albert Jansz

Hij trad op 20 mei 1754 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Elswoud*. Het schip kwam op 14 januari 1755 aan in Ceylon.

Hij vertrok op 15 november 1755 uit Ceylon met de *Wildrijk*. Het schip kwam op 4 februari 1756 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 3 maart 1756 weer vertrok. Het schip kwam op 26 juli 1756 aan in Texel.

107. Arent Arendsz

Hij trad op 9 juli 1754 – samen met Claas Harmensz - als bosschieter in dienst. Hij voer af met de *Langewijk*. Hij overleed op 23 november 1754 aan boord, op de Atlantische Oceaan.

De *Langewijk* was in 1745 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen, op de VOC-werf in Enkhuizen. Het schip werd in februari 1768 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 136 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 232-270 koppen.

108. Claas Harmensz

Hij trad op 9 juli 1754 – samen met Arent Arendsz - in dienst als bosschieter. Hij voer af met de *Langewijk*. Hij overleed op 6 november 1754 aan boord, op de Atlantische Oceaan.

109. Jan Broekman

Hij trad op 19 augustus 1754 aan dienst als bosschieter. Hij voer af van Rammekens met de *Krabbendijke*. Het schip kwam op 26 maart 1755 aan in Batavia. Hij werd op 31 oktober 1758 voor het laatst vermeld in Azië.

De *Krabbendijke* was in 1738 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. In 1759 werd het schip opgelegd in Batavia. Het schip had een lengte van 145 voet en een laadvermogen van 415 last (830 ton). De bemanning bestond uit 212-331 koppen.

1756

110. Jan Claase

Hij trad op 2 februari 1756 als bosschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Admiraal de Ruyter*. Het schip kwam op 12 september 1756 aan in Ceylon.

Op 1 februari 1757 vertrok hij met de *De drie Papegaaien* uit Ceylon. Het schip kwam op 20 april 1757 aan in Kaap de Goede Hoop waar het op 13 mei 1757 weer

vertrok. Het schip kwam op 23 augustus 1757 aan in Texel

De *De Drie Papagaaien* werd in 1752 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 27 december 1768 opgelegd in Batavia. Het schip had een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 306-367 koppen

1757

111. Roulof Alberts Brandts

Hij trad op 30 december 1757 in dienst als bosschieter. Hij voer van Texel af met de *Giessenburg*. Het schip kwam op 16 augustus 1758 aan in Batavia.

De *Giessenburg* was een spiegelretourschip. Het schip was in 1749 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging in 1766 tijdens een reis naar Banda. Het schip had een lengte van 50 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 311-400 koppen.

Op 16 november 1759 vertrok hij uit Galle (Ceylon) met de *Vrouwe Rebecca Jacoba*. Het schip kwam op 21 januari 1760 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 19 februari 1760 weer vertrok. Het schip kwam op 12 juni 1760 aan in Texel.

De *Vrouw Rebecca Jacoba* was in 1754 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. In 1761 werd de naam veranderd in de *Sloterdijk*.

In 1764 verging het schip in de Indische Oceaan. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 353-363 koppen.

1758

112. Albert Fransse

Hij trad op 7 mei 1758 in dienst als bosschieter. Hij voer van Texel af met de *Luxemburg*. Het schip kwam op 8 december 1758 in Batavia aan. Hij overleed op 24 december 1760 in Azië.

De *Luxemburg* was in 1750 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip was in ieder geval na 1767 nog in gebruik. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 305-358 koppen.

113. Albert Jansz

Hij trad op 16 mei 1758 in dienst als bosschieter. Het zou afvaren met de *Gerechtigheid*, maar hij kwam niet opdagen bij de afvaart.

114. Albert Geerts Hofman

Hij trad in dienst op 27 november 1758 als soldaat. Hij voer af van Rammekens met de *Vlissingen*. Het schip kwam op 29 juni 1759 aan in Batavia. Hij werd in 1770 als vermist in Azië opgegeven.

De *Vlissingen* was een spiegelretourschip. Het schip werd gebouwd in 1753 voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd in januari 1777 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 440 last (880 ton). De bemanning bedroeg 24-313 koppen.

Op 1 november 1759 vertrok hij uit Batavia met de *Amerongen*. Het schip kwam op 8 januari 1760 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 19 februari 1760 weer

vertrok. Het schip kwam op 12 juni 1760 aan in Texel. Op de terugreis waren drie passagiers aan boord, waaronder één veroordeeld persoon.

De *Amerongen* werd in 1754 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. In 1761 werd de naam veranderd in *Overnes*. Het schip werd op 9 januari 1772 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 300-345 koppen. Op 12 december 1761 trad hij in dienst als bosschieter. Hij voer van Texel af met de *Amelisweert*. Het schip kwam op 23 juni 1762 aan in Ceylon.

De *Amelisweert* werd in 1753 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam. Het schip verging in 1764 tijdens een reis naar Surat. Het schip had een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

115. Hendrik Faken Mol

Hij trad op 27 november 1758 in dienst als bosschieter. Hij voer van Rammekens af met de *Vlissingen*. Hij overleed op 4 januari 1759 aan boord, op de Atlantische Oceaan.

1759

116. Gerrit Jacobsz

Hij trad op 22 januari 1759 in dienst als bosschieter. Hij voer van Texel af met de *Lekkerland*. Hij overleed op 4 maart 1759 aan boord, op de Atlantische Oceaan.

117. Reijndert Jans

Hij trad op 2 april 1759 – samen met Jan Claese en Claes Hermanse Meijboom - als bosschieter in dienst. Hij voer van Rammekens af met de *Radermacher*. Het schip kwam op 1 november 1759 aan in Batavia. Hij overleed op 11 februari 1761 in Azië. De *Radermacher* werd in 1752 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. Het schip verging in 1764 in de Indische Oceaan. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 269-336 koppen.

Hij trad op 2 april 1759 in dienst als bosschieter. Hij voer af van Texel met de *Radermacher*. Het schip kwam op 29 juli 1759 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok op 26 augustus 1759 weer. Reijndert Jans bleef in Kaap de Goede Hoop waar hij overstapte op de *Keukenhof*. Dit schip verbleef van 10 december 1759 tot 6 januari 1760 in Kaap de Goede Hoop. Het schip kwam op 27 april 1760 aan in Batavia.

118. Jan Claese

Hij trad op 2 april 1759 – samen met Reijndert Jans en Claes Hermanse Meijboom - in dienst als Bootmansmaat. Hij voer van Rammekens af met de *Radermacher*. Het schip kwam op 1 november 1759 aan in Batavia.

Op 2 februari 1762 vertrok hij uit Ceylon met de *Ruitenveld*. Het schip kwam op 6 april 1762 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 24 april 1762 weer vertrok. Het schip kwam op 25 juli 1762 aan in Texel.

De *Ruitenveld* werd in 1752 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Op 13 april 1773 werd het schip verkocht in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 312-368 koppen.

Het kasteel Batavia, door Andries Beekman 1656-58

119. Claes Hermanse Meijboom

Hij trad op 2 april 1759 – samen met Reijndert Jans en Jan Claese – in dienst als matroos. Hij voer van Rammekens af met de *Radermacher*. Hij overleed op 21 juli 1759 in Kaap de Goede Hoop.

1761

120. Jacobus Jansse

Hij trad op 27 januari 1761 als bossschieter in dienst. Hij voer van Texel af met de *Huis ten Donk*. Hij kwam op 28 oktober 1761 aan in Batavia met de *Hoop*. Hij overleed op 25 augustus 1762 in Azië.

De *Huis ten Donk* werd in 1745 gebouwd voor de Kamer van Rotterdam op de VOC-werf in Rotterdam. Het schip werd op 12 januari 1770 opgelegd in Indië. De lengte van het schip was 136 voet en het laadvermogen 875 ton. De bemanning bestond uit 231-304 koppen.

De *Huis ten Donk* lag van 25 juni 1761 tot 15 juli 1761 in Kaap de Goede Hoop. Hier stapte hij over op de *Hoop*, die van 21 juli 1761 tot 13 augustus 1761 in Kaap de Goede Hoop lag.

De *Hoop* was een spiegelretourschip dat in 1742 werd gebouwd voor de Kamer van Delft op de VOC-werf in Delfshaven. In 1761 voer het schip voor de kamer van Amsterdam. Op 31 maart 1767 werd het schip verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 136 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 147-306 koppen.

121. Jan Gerrit Gootsis

Hij trad op 12 december 1761- samen met Johannes Fredericus Meijer - in dienst als matroos. Hij voer van Texel af met de *Liefde*. Het schip kwam op 21 juli 1762 aan in Batavia.

Met hetzelfde schip vertrok hij op 5 november 1762 uit Batavia. Het schip kwam op 16 januari 1763 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 2 februari 1763 weer vertrok. Het schip kwam op 16 mei 1763 aan in Texel. Er zijn 10 passagiers aan boord, waarvan één veroordeelden.

122. Johannes Fredericus Meijer

Hij trad op 12 december 1761 – samen met Jan Gerrits Gootsis – als soldaat in dienst. Hij voer van Texel af met de *Liefde*. Hij overleed op 31 mei 1762 in Kaap de Goede Hoop.

1762

123. Abraham Harms

Hij trad op 31 oktober 1762 als hooploper in dienst. Hij voer van Texel af met de *Vrijburg*. Hij overleed op 19 februari 1763 aan boord in de Atlantische Oceaan. De *Vrijburg* werd in 1748 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd op 16 oktober 1771 verkocht in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 305-351 koppen.

1763

124. Jan Gerritsz

Hij trad op 1 september 1763 als matroos in dienst. Hij voer van Texel af met de *Schagen*. Het schip kwam op 22 september 1764 aan in Batavia.

De *Schagen* werd in 1753 gebouwd voor de Kamer van Hoorn op de VOC-werf in Hoorn. Het schip werd op 31 december 1775 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 440 last (880 ton). De bemanning bestond uit 237-298 koppen.

Op 7 november 1766 vertrok hij uit Batavia met de *Kronenburg*. Het schip kwam op 18 januari 1767 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 11 februari 1767 weer vertrok. Het schip kwam op 26 mei 1767 aan in Texel.

De *Kronenburg* werd in 1757 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Op 31 december 1780 werd het schip opgelegd in Indië. De lengte van het schip was 150 voet en het laadvermogen was 550 last (1100 ton). De bemanning bestond uit 311-357 koppen.

125. Hendrik Martensz

Hij trad op 14 december 1763 – samen met Simon Jans Scholten - in dienst als scheepskorporaal. Hij voer van Texel af met de *Westfriesland*. Het schip kwam op 29 augustus 1764 aan in Batavia. Hij liep op 14 oktober 1764 in Azië uit dienst weg. De *Westfriesland* was gebouwd in 1761 voor de Kamer van Hoorn op de VOC-werf in Hoorn. Het schip werd op 31 december 1783 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 440 last (880 ton). De bemanning bedroeg 193-273 koppen.

126. Simon Jans Scholten

Hij trad op 14 december 1763 – samen met Hendrik Martensz – in dienst als matroos. Hij zou afvaren met de *Westfriesland*, maar hij kwam niet opdagen bij de afvaart.

1765

127. Albert Haagen

Hij trad op 10 september 1765 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Rammekens af met de *Popkensburg*. In Kaap de Goede Hoop stapte hij over op de *Vredenhof*. Hij kwam op 7 mei 1767 aan in Batavia. Op 21 mei 1768 liep hij in Azië weg. De *Popkensburg* werd voor de kamer in Zeeland in Middelburg gebouwd. Het schip werd in 1782 verkocht in Marseille. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 440 last (880 ton). De bemanning bestond uit 180-250 koppen. De *Popkensburg* lag van 24 februari 1766 tot 7 april 1766 in Kaap de Goede Hoop. Albert Haagen bleef in Kaap de Goede Hoop waar hij op 29 december 1766 opstapte op de *Vredenhof*.

De *Vredenhof* werd in 1763 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. In 1768 verging het schip op een reis van Batavia naar Japan. De lengte van het schip was 150 voet en het laadvermogen was 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 351-354 koppen.

Popkenburg geschilderd in 1763.

1767

128. Albert Jans

Hij trad op 10 juni 1767 in dienst als matroos. Hij voer van Texel af met de *Leimuiden*. Hij overleed op 29 november 1767 in Kaap de Goede Hoop.

1769

129. Harmen Laurens

Hij trad op 29 december 1769 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Renswoude*. Het schip kwam op 2 augustus 1769 aan in Batavia. Op 31 augustus 1781 werd hij voor het laatst in Azië vermeld.

De *Renswoude* werd in 1756 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 1

januari 1780 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 308-365 koppen.

1770

130. Hendrik Jaasclauwer

Hij trad op 2 november 1770 als soldaat in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de *Compagnies Welvaren*. Hij overleed op 1 januari 1771 aan boord, op de Atlantische Oceaan. De *Compagnies Welvaren* werd in 1764 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. De naam werd in 1779 veranderd in Wakkerheid. Het schip werd op 8 december 1784 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 307-366 koppen.

1771

131. Wouter Roeloff Oelen

Hij trad op 11 januari 1771 in dienst. Het voer vanaf Texel af met de *Aschat*. Het schip kwam op 10 september 1771 aan in Batavia.

Hij vertrok met hetzelfde schip vanuit Batavia op 6 november 1771. Het schip kwam op 28 januari 1772 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 14 maart 1772 weer vertrok. Het schip kwam op 9 juni 1772 aan in Texel. Bij de terugreis waren er 7 passagiers aan boord, waaronder 3 slaven.

De *Aschat* werd in 1760 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging op 2 augustus 1776 bij de Paternoster Eilanden. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

132. Albert Hendriks Huijer

Hij trad op 11 januari 1771 – samen met Hendrik Hendrikse Huijer - als jongmatroos in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de 's *Lands Welvaren*. Hij overleed in januari 1771 aan boord, op de Atlantische Oceaan.

's *Lands Welvaren* werd in 1762 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Op 12 januari 1774 werd het schip opgelegd in Bengalen. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 440 last (880 ton). De bemanning bestond uit 227-267 koppen.

133. Hendrik Hendrikse Huijer

Hij trad op 11 januari 1771 - samen met Albert Hendriks Huijer – als matroos in dienst. Hij voer vanaf Texel af met de 's *Lands Welvaren*. Het schip kwam op 8 augustus 1771 aan in Bengalen

Op 4 oktober 1772 vertrok hij vanaf de Coromandelkust met de *Alkemade*. Het schip kwam op 26 januari 1773 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 4 februari 1773 weer vertrok. Het schip kwam op 7 juni 1773 aan in Texel. De *Alkemade* was in 1768 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam. Het schip was tot na 1780 in gebruik bij de VOC. De lengte van het schip was 150 voet. Het laadvermogen was 575 last.

134. Jan Herpst

Hij trad op 11 januari 1771 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Aschat*. Het schip kwam op 8 augustus 1771 aan in Bengalen. Hij overleed op 2 februari 1772 in Azië.

135. Jan Matthens

Hij trad op 30 december 1771 in dienst als bosschieter. Hij voer vanaf Texel af met de *Geinwens*. Dezelfde dag stapte hij al over op de *Kronenburg*. Het schip komt op 25 augustus 1772 aan in Batavia. Vanaf dan ontbreekt elk spoor van Jan Matthens. De *Geinwens* werd in 1765 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging in 1775 bij Galle op Ceylon. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 550 last (1100 ton). De bemanning bedroeg 285-359 koppen.

Kaap de Goede Hoop

1772

136. Likle Fijtse Nieuwenhuijs

Hij trad op 12 mei 1772 – samen met Lucas Arends- in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel uit met de *Jonge Lieve*. Op 14 mei 1772 overleed hij aan boord, op de Atlantische Oceaan.

De *Jonge Liefde* was een spiegelretourschip. Het schip werd in 1759 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 31 december 1781 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 209-360 koppen.

137. Lucas Arends

Hij trad op 12 mei 1772 – samen met Likle Fijtse Nieuwenhuijs – in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel uit met de *Jonge Lieve*. Het schip kwam op 28 januari 1773 aan in Batavia.

Op 21 januari 1774 vertrok hij uit Batavia met de *Beekvliet*. Het schip kwam op 28 april 1774 aan in Kaap de Goede, waar het op 16 mei 1774 weer vertrok. Het schip kwam op 2 september 1774 aan in Texel.

De *Beekvliet* werd in 1770 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1781 verkocht. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 198-238 koppen.

1774

138. Jacob Claase Vos

Hij trad op 4 mei 1774 in dienst als soldaat. Hij voer vanaf Texel af met de *Morgenster*. Hij overleed op 31 januari 1775 in Kaap de Goede Hoop.

De *Morgenster* werd in 1772 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd op 29 oktober 1785 opgelegd in Patria. De lengte van het schip was 150 voet en het laadvermogen was 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 291-301 koppen.

1775

139. Roeloff Alberts Brand

Hij trad op 25 augustus 1775 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Noordbeek*. Hij overleed op 27 februari 1777 aan boord, op de Atlantische Oceaan. De *Noordbeek* was een fluitschip dat in 1773 werd aangekocht door de Kamer van Zeeland. Op 26 juni 1781 werd het schip veroverd door de Engelsen. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bedroeg 239-245 koppen.

140. Claas Arents de Boer

Hij trad op 8 november 1775 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel uit met de *Blok*. Het schip kwam op 23 juni 1776 aan in Batavia, maar voer meteen door naar Kanton.

Hij vertrok met hetzelfde schip op 14 januari 1777 uit Kanton. Het schip kwam op 24 april 1777 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 4 mei 1777 weer vertrok. Het schip kwam op 2 augustus 1777 aan in Rammekens.

De *Blok* werd in 1774 gebouwd op de VOC-werf in Amsterdam en gehuurd door de Kamer van Amsterdam. In 1781 werd de naam veranderd in *Breslau*. Het schip verging in 1784 nabij Boulogne. De lengte van het schip was 150 voet en het laadvermogen bedroeg 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 309 koppen. Op 31 augustus 1781 trad hij in dienst als bosschieter. Hij moest van Texel afvaren met de *Zeeuw*, maar kwam niet opdagen bij de afvaart.

De *Zeeuw* werd in 1774 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd in 1789 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 273 koppen.

1778

141. Jan Kok

Hij trad op 23 mei 1778 in dienst als matroos. Hij voer vanuit Texel af met de

Prinses van Oranje. Het schip kwam op 27 december 1778 aan in Batavia. Op 3 januari 1781 werd hij voor het laatst in Azië vermeld. De *Prinses van Oranje* werd in 1768 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1789 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 347-362 koppen.

1779

142. Wimmer Jans

Hij trad op 18 november 1779 – samen met Hendrik Pieter Sieber - in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Behemot*. Hij overleed op 26 februari 1781 in Azië.

De *Behemot* werd in 1775 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1781 verkocht. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 286 koppen.

143. Hendrik Pieter Sieber

Hij trad op 18 november 1779 – samen met Wimmer Jans – in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Behemoth*. Hij overleed op 25 januari 1781 in Azië.

144. Jacobus Alberts

Hij trad op 23 juli 1780 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Ceres*. Hij overleed op 2 februari 1781 aan boord van de *Bartha Petronella*, op de Indische Oceaan.

De *Ceres* was een spiegelretourschip. Het schip werd in 1771 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1786 opgelegd in Batavia. De lengte van het schip was 150 voet en het laadvermogen was 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 192-297 koppen.

Van 5 november 1780 tot 29 november 1780 lag de *Behemoth* in Kaap de Goede Hoop. Hier stapte hij over op de *Bartha Petronella*, die op 15 december Kaap de Goede verliet.

De *Bartha Petronella* was een spiegelretourschip. Het schip werd in 1764 gebouwd voor de Kamer van Hoorn, op de VOC-werf in Hoorn. Het schip werd in 1782 verkocht in Indië. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 440 last (880 ton). De bemanning bestond uit 262-360 koppen.

145. Roeloff Muller

Hij trad op 30 juli 1780 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Vrouwe Kornelia Hildegonda*. Het schip kwam op 7 mei 1781 in Batavia aan. Even hiervoor overleed hij op 8 maart 1781, aan boord, op de Indische Oceaan.

De *Vrouwe Kornelia Hildegonda* werd in 1760 gebouwd voor de Kamer van Delft op de VOC-werf in Delfshaven. Het schip werd in 1784 opgelegd in Indië. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 266-300 koppen.

146. Willem Kist

Hij trad op 30 november 1780 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af uit met

de *Merenberg*. Hij overleed 19 april 1781 aan boord, op de Indische Oceaan. De *Merenberg* werd in 1773 gebouwd voor de Kamer van Hoorn op de VOC-werf in Hoorn. Op 2 november 1786 verging het schip bij Ierland. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 425 last (850 ton). De bemanning bestond uit 222 koppen.

1781

147. Hendrik Jans

Hij trad op 11 september 1781 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Ganges*. Hij overleed op 25 november 1782 in Azië.

De *Ganges* werd in 1775 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip verging op 2 februari 1786 bij Padstow. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 275 koppen.

1784

148. Hendrik Cats

Hij trad op 29 september 1784 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Voorschoten*. Het schip kwam op 20 juni 1785 aan in Kanton.

Hij vertrok op 11 december 1785 met hetzelfde schip uit Kanton. Het schip kwam op 23 maart 1786 aan in Kaap de Goede Hoop. Op 21 augustus 1786 was het schip terug in Texel

De *Voorschoten* was in 1783 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip werd in 1793 of in 1794 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

149. Jacob Janse Prins

Hij trad op 12 december 1784 – samen met Roelof Toete - in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met het *Zeepaard*. Hij overleed op 5 maart 1789 in Azië.

Het *Zeepaard* werd in 1774 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1792 verkocht in Batavia. De lengte van het schip was 150 voet en het laadvermogen was 575 last (1150 ton). De bemanning bedroeg 300 koppen.

150. Roelof Toete

Hij trad op 12 december 1784 – samen met Jacob Janse Prins – in dienst als soldaat. Hij voer vanaf Texel af met de *Sparenrijk*. Het schip kwam op 26 september 1785 aan in Batavia. Hij overleed op 12 november 1786 in Azië.

De *Sparenrijk* werd als *Potsdam* in 1780 gebouwd op een werf in Amsterdam en gehuurd door de Kamer van Amsterdam. In 1784 werd de naam veranderd in *Sparenrijk*. Het schip werd in 1794 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

1786

151. Albert Willems Mont

Hij trad op 24 februari 1786 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Holland*. Hij overleed op 7 september 1786 in Kaap de Goede Hoop.

De *Holland* was een spiegelretourschip. Het schip werd in 1771 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam, op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip was na 1786 nog in gebruik. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 295-314 koppen.

1787

152. Hermanus Gerrits

Hij trad op 1 april 1787 in dienst als matroos. Hij voer vanuit Rammekens af met de *Surseance*. Het schip kwam op 25 oktober 1787 aan in Batavia. Op 25 oktober 1788 werd hij voor het laatst vermeld in Azië.

De *Surseance* was een hoeker. Het schip werd in 1786 gebouwd op een werf in Middelburg en aangekocht door de Kamer van Zeeland. Het schip verging op 5 september 1795 bij Kaap de Goede Hoop. Het schip had een lengte van 132 voet en een laadvermogen van 768 ton.

153. Cornelis de Vries

Hij trad op 8 augustus 1787 in dienst als jongmatroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Eik en Linde*. Het schip kwam op 12 mei 1788 aan in Batavia.

De *Eik en Linde* was een hoeker. Het schip werd vanaf 1784 gehuurd door de Kamer van Amsterdam. In 1790 werd de huurovereenkomst beëindigd. Het schip had een laadvermogen van 574 ton.

Hij vertrok op 16 november 1791 uit Ceylon met de *Draak*. Het schip kwam op 2 februari 1792 aan in Kaap de Goede Hoop, waar het op 21 februari 1792 vertrok. Het schip kwam op 27 mei 1792 aan in Texel.

De *Draak* werd in 1780 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip verging in 1796 nabij Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

154. Bartel Jansz Eshuijs

Hij trad op 27 november 1787 in dienst. Hij voer af uit Goeree met de *Recht door Zee*. Het schip kwam op 20 augustus 1788 aan in Batavia. Op 31 augustus 1794 werd hij voor het laatst in Azië vermeld.

De *Recht door Zee* werd in 1786 gebouwd voor de Kamer van Delft op een werf in Delfshaven. Het schip werd in 1795 of 1796 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 440 last (880 ton).

1788

155. Roeloff ten Heuvel

Hij trad op 7 augustus 1788 in dienst als jongmatroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Voorberg*. Het schip kwam op 10 februari 1789 aan in Batavia. Op 20 januari 1790 werd hij voor het laatst vermeld in Azië.

De *Voorberg* werd in 1770 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op de VOC-werf in Amsterdam. Het schip werd in 1792 in Batavia verkocht. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton). De bemanning bestond uit 298 koppen.

156. Willem Arends Nieuweijer

Hij trad op 8 oktober 1788 in dienst als soldaat. Hij voer vanaf Texel af met de *Meerwijk*. Het schip kwam op 25 mei 1789 aan in Batavia. Op 31 januari 1796 werd hij voor het laatst in Azië vermeld.

De *Meerwijk* werd in 1787 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip werd in 1795 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

Batavia in circa 1780.

1789

157. Pieter Jansse Koop

Hij trad op 12 december 1789 in dienst als matroos. Hij voer vanuit Texel af met de *Doggersbank*. Het schip kwam op 2 januari 1790 aan in Batavia. Op 31 augustus 1793 werd hij voor het laatst vermeld in Azië. 2 januari 1790 B

De *Doggersbank* werd in 1782 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip werd in 1795 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

158. Jan Rijns

Hij trad op 3 maart 1789 – samen met Barend Hendriks en Willem Wiegers - in dienst als matroos. Hij zou vanaf Texel afvaren met de *Schagen*, maar kwam niet opdagen bij de afvaart.

159. Barend Hendriks

Hij trad op 3 maart 1789 – samen met Jan Rijns en Willem Wiegers – in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Schagen*. Het schip kwam op 3 augustus 1789 aan in Batavia. Hij overleed op 23 april 1794 in Azië.

De *Schagen* was in 1785 gebouwd voor de Kamer van Hoorn op een werf in Hoorn.

Het schip werd in 1789 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 140 voet en een laadvermogen van 440 last (880 ton).

Op 17 januari 1790 vertrok hij met hetzelfde schip vanuit Kanton. Het schip kwam op 21 april 1790 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 4 mei 1790. Op 3 augustus 1790 kwam het schip aan in Texel.

Op 17 december 1791 trad hij in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met het schip de *Vasco da Gama*. Het schip kwam op 21 september 1792 aan in Ceylon. De *Vasco da Gama* was in 1788 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip werd in 1795 gesloopt in Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

160. Willem Wiegerts

Hij trad op 3 maart 1789 – samen met Jan Rijns en Barend Hendriks – in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met het schip de *Schagen*. O *Het schip kwam op 3 augustus 1789 aan in Batavia p 12 januari 1792 overleed hij in Azië*.

Op 17 januari 1790 vertrok hij met hetzelfde schip uit Azië. Het schip kwam op 21 april 1790 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 4 mei 1790. Op 3 augustus 1790 kwam het schip aan in Texel.

Op 2 oktober 1790 trad hij in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Blitterswijk*. Het schip kwam op 7 juni 1791 aan in Batavia.

De *Blitterswijk* werd in 1785 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op een werf in Middelburg. De Het schip werd in 1795 in beslag genomen bij Plymouth. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

161. Wolter Jansz

Hij trad op 9 augustus 1789 in dienst als jongmatroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Vrouwe Agatha*. Het schip kwam op 25 april 1790 aan in Batavia. Hij werd op 31 augustus 1793 voor het laatst vermeld in Azië.

De *Vrouwe Agatha* was een fluitschip. Het schip werd gehuurd door de Kamer van Amsterdam en was vanaf 1787 in gebruik. Het schip werd in 1795 veroverd bij St. Helena. Het schip had een laadvermogen van 450 last (900 ton).

1790

162. Willem Cats

Hij trad op 12 mei 1790 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Rammekens af met de *Barbestein*. Het schip kwam op 7 december 1790 aan in Batavia. Hij overleed op 19 februari 1791 in Azië.

De *Barbestein* werd in 1783 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip verging in 1792 de Indische Oceaan. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

163. Claas Hendriks Goverts

Hij trad op 8 september 1790 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Rammekens af met de *Zwaan*. Het schip kwam op 28 mei 1791 aan in Batavia.

De *Zwaan* werd in 1787 gebouwd voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg. Het schip werd in 1795 verkocht. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

Op 27 november 1792 vertrok hij uit Batavia met de *Vrouwe Maria Kornelia*. Het schip kwam op 27 februari 1793 aan in Kaap de Goede Hoop en vertrok weer op 1 april 1793. Het schip kwam op 27 juli 1793 aan in Texel.

De *Vrouwe Maria Kornelia* werd in 1785 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen op een werf in Enkhuizen. Het schip werd in 1802 verkocht in Patria. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

1791

164. Jan Jans Schuttrup

Hij trad op 17 december 1791 in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Buitenverwachting*. Het schip kwam op 20 augustus 1792 aan in Batavia. Hij overleed op 4 juli 1794 in Azië.

De *Buitenverwachting* werd in 1789 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip werd in 1795 of 1796 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

1792

165. Jan Emmerinks

Hij trad op 24 november 1792 – samen met Koop Arents, Herm Wighers Cattouw en Jacob Roelofs - in dienst als jongmatroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Berkhout*. Het schip kwam op 26 mei 1783 aan in Batavia, waarna het meteen doorvoer naar Kanton. Hij overleed op 4 maart 1794 in Azië.

De *Berkhout* werd in 1784 als de *Beverwijk* voor de Kamer van Amsterdam gebouwd, op een werf in Amsterdam. In 1792 werd de naam veranderd in *Berkhout*. Het schip werd in 1796 verkocht in Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

166. Koop Arents

Hij trad op 24 november 1792 – samen met Jan Emmerinks, Herm Wighers Cattouw en Jacob Roelofs – in dienst als jongmatroos. Hij zou uitvaren met de *Berkhout*, maar kwam niet opdagen bij de afvaart.

167. Herm Wighers Cattouw

Hij trad op 24 november 1792 – samen met Jan Emmerinks, Koop Arents en Jacob Roelofs – in dienst als jongmatroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Berkhout*. Het schip kwam op 26 mei 1783 aan in Batavia, waarna het meteen doorvoer naar Kanton. Hij overleed op 20 maart 1794 in Azië.

168. Jacob Roelofs

Hij trad op 24 november 1792 – samen met Jan Emmerinks, Koop Arents en Herm Wighers Cattouw, in dienst als Boschieter. Hij voer vanaf Texel af met de *Berkhout*. Het schip kwam op 26 mei 1783 aan in Batavia, waarna het meteen doorvoer naar Kanton. Hij overleed op 1 mei 1794 in Azië.

169. Inse Riekeles

Hij trad op 25 november 1792 in dienst als matroos. Hij voer vanuit Rammekens af met de *Blitterswijk*. Het schip kwam op 22 juni 1793 aan in Batavia. Het is

onbekend waar, wanneer en waarom hij uit dienst van de VOC ging.

1793

170. Jan Roeloff Klinkjes

Hij trad op 15 januari 1793 – samen met Hendrik Roelof Smit - in dienst als matroos. Hij voer vanaf Texel af met de *Enkhuizer Maagd*. Het schip kwam op 7 augustus 1793 aan in Batavia. Op 7 augustus 1794 werd hij voor het laatst vermeld in Azië.

De *Enkhuizer Maagd* werd in 1788 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen op een werf in Enkhuizen. Het schip werd in 1795 in beslag genomen bij Plymouth. De lengte van het schip was 150 voet en het laadvermogen 575 last (1150 ton).

171. Hendrik Roeloff Smit

Hij trad op 15 januari 1793 – samen met Jan Roeloff Klinkjes – in dienst als hooploper. Hij voer vanaf Texel af met de *Christoffel Columbus*. Het schip kwam op 16 augustus 1793 aan in Batavia. Hij overleed op 5 april 1794 in Azië.

De *Christoffel Columbus* werd in 1787 gebouwd voor de Kamer van Amsterdam op een werf in Amsterdam. Het schip werd in 1795 of in 1796 gesloopt in Batavia. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

172. Lute Hendrikz

Hij trad op 16 november 1793 als matroos in dienst. Hij zou uitvaren uit met de *Standvastigheid*, maar hij kwam niet opdagen bij de afvaart.

De *Standvastigheid* was een hoeker. Het schip werd in 1785 als Texelstroom gebouwd op een werf in Amsterdam aangekocht door de Kamer van Amsterdam. In 1791 werd de naam veranderd in *Standvastigheid*. Het schip werd tot na 1795 gebruikt. Het schip had een laadvermogen van 708 ton.

Op 27 november 1793 trad hij in dienst als matroos. Hij zou afvaren op de *Makassar*, maar hij kwam niet opdagen bij de afvaart.

De *Makassar* werd in 1787 gebouwd voor de Kamer van Enkhuizen op een werf in Enkhuizen. Het schip werd op 14 juni 1795 veroverd bij St. Helena. Het schip had een lengte van 150 voet en een laadvermogen van 575 last (1150 ton).

(De informatie over de schepen van de VOC en van de opvarenden komen van de volgende sites: www.vocschepen.nl en www.gahetna.nl . De informatie over de VOC en de schepen komt uit: STANDVASTIGHEID& VERWACHTING. A historical and philosophical inquiry into standardization and innovation in design and production of the VOC *retourschip* during the 18th century - Johan de Jong.)